

Nepriklausoma LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Nr. 43(709) KAINA 15 ct.

MONTREAL, 1960 m. SPALIO-DECEMBER 26 d.

PRICE 15 ct XX METAI

IŠNAUDOKIME MOMENTĄ!!

VISA DĖMYSI IR VISA VEIKLUMĄ SUTELKIME IR NUKREIPKIME PRIES PAVERGIMĄ IR KOLONIALIZMĄ

Šin „Nepriklausomos Lietuvos“ numerin dedame daug atsisaukimų, pasiūlymų, prašymų ir paraginimų, kurie tiesiogiai liečia pavergimą, okupaciją ir kolonializmą. Visa tai yra gerai pergalvota, labai rimta ir todėl būtina visų mūsų vykdyti.

ĮRODYKIME TIKRĄ SAVO SUSIRŪPINIMĄ TEISYBĖS ĮGYVENDINIMUI IR VEIKIME VISI.

Žinokime, kad nors Jungtinėse Tautose iškeltas kolonializmo panaikinimo klausimas, nors jį parėmė ir Rusijos, ir Amerikos atstovai, bet jis ne tikrai nebus lengvai sprendžiamas, bet klausimas, ar bus priimta, nes viena yra oficialūs pareiškimai iš viešųjų tribūnų, siekiant propagandinių tikslų, ir kita yra konkretūs ty paraiškų sprendimas ir vykdymas. Tai gali dar užsitęsti, ir, kas dar svarbiau — gali neprivesti prie visapusiško ir pilnuto nio ty klausimų svarstymo. Todėl

REIKALINGAS YPATIN

GAS MŪSŲ VEIKSMINGUMAS,

be kurio nebus atsiekti kokie nors mūsų laukiami rezultatai.

Ryšium su tais sunkumais, visų pirma pildykime VLIKo, Lietuvos Laisvės Komiteto ir Amerikos Lietuvių Tarybos teiginimus nurodymus. Šiurkime laiškus ir telegramas ir JAV vyriausybei ir jos atstovams; šiuose kime prašymus Jungtinių Tautų organizacijos dalyviams ir New Yorką, kur vyksta JTO asamblėja. Bet greta to, tikrai atsiektume didelį efektą, jeigu

TUOJAU SUKELTUME SĄJUDĮ PO TOS PRASMĖS DEKLARACIJA SURINKTĖ BENT MILIONĄ PARASŲ.

Tegul to imasi VLIKas, LLK, ALT, ar dar geriau — visos organizacijos sutartinai. O visi lietuviai, latviai, estai, vengrai tikrai patalkins, ir tokiu būdu labai greitai laiku būtų surinktas labai didelis parašų skaičius, didesnis negu milijonas.

Nuo mūsų veikimo priklausys daugelio klausimų sprendimas. Būkime veiklūs!

A. L. T. ATSIŠAUKIMAS I VISUOMENĘ

Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos debatų programą yra įdėtas „kolonializmo“ klausimas su Amerikos delegacijos pataisa, kad būtų svarstomas ir Sovietų Rusijos kolonializmas Rytų Europoje.

Šiuose debatuose bus progos Vakarų demokratijoms iškelti tautų pavergimo politiką, kurią Sov. Rusija praktikuoja va dinamose satelitinėse šalyse ir ypatingai Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje.

Amerikos Lietuvių Taryba kreipiasi į plačiąją lietuvių visuomenę, kviesdama ALT skyrius, draugijų saryšius, atskiras draugas, klubus ir kitokius lietuvių sambūrius, nedelsiant siųsti rezoliucijas JAV atstovų Jungtinėse Tautose ambasadoriui James Wadsworth, (2 Park Avenue, New York, N. Y.); valstybės sekretoriui A. Herter (Department of State, Washington, D. C.) ir prezidentui Dwight D. Eisenhower (White House, Washington, D. C.):

a) paremiant pataisą prieš rezoliucijos apie kolonializmą;

b) prašant iškelti sovietų genocidą ir kolonializmą politiką Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje;

c) rengiant JAV deklaraciją, su prezidento ir valstybės sekretoriaus parama, reikalaujanti, kad Sovietų Rusija tuojaus ištrauktų savo armiją bei policiją iš Baltijos valstybių žemių ir leistų jų žmonėms laisvą balsavimą išrinkti savo valdžias.

Kaip pavyzdį čia pridėdame Sukurskime! Neatidėliokime! Stipriai ir viningai pareikime Lietuvos žmonių troškimą laisvės ir nepriklausomybės!

Amerikos Lietuvių Tarybos. Vykdomasis Komitetas.

SOVIETŲ PAJĖGOS BALTIJOS JŪROJE IR JOS PAKRAŠČIUOSE

Koelne leidžiamas biuletenis „Wehrpolitische Information“ 37-je laidoje plačiai atvaizduoja sovietinės pajėgos Baltijos jūros erdvėje. Tos pajėgos yra sukeltos į „Baltijos karinę apygardą“, kuri geografiškai apima Estiją, Latviją, Lietuvą ir Karaliaučiaus sritį. Apygarda priklauso prie Sovietų Sąjungos Vakarų sritys, kurios pajėgos yra nuolatiniame mobilizaciniame stovyje. „Baltijos karinės apygardos“ vyriausias vadovas šiuo metu yra generolas - pulkininkas Busakovskij, kurio būstinė yra Rygoje.

Taikos metu „Baltijos karinė apygarda“ turi 15 kariuomenės ir 6 oro pajėgų divizijas. Į jas įeina ir šarvuotųjų divizijos. Viso tose divizijose yra apie 200 tūkstančių vyrų.

„Baltijos kariniame laivne“ yra šiuo metu 5 kreiseriai, 60 naikintojų, 130 povandeninių laivų, 260 greitųjų laivų, didelis skaičius pagalbinio laivų. Vyriausios sovietų laivyno bazės yra Taline, Rygoje, Liepojoje ir Piliavoje, neskaitant mažesnių bazių (į kurias tur būt reikėtų įskaityti ir Klaipėdą, K.). Laivyno vyriausioji būstinė yra Piliavoje. Šiuo metu laivynui vadovauja viceadmirolas Onel. Gretimame Karaliaučiuje yra „Baltų laivyno“ oro pajėgų vadovybė, kuri savo žinioje turi daugiau kaip 1.000 lėktuvų.

VISI ĮSIJUNKIME I KONTROFENZYVĄ

Mūsų spaudoje yra iškelta teisinga mintis, kad laisvasis pasaulis niekada neturėjo tokios geros progos kontrofenzyvai prieš sovietinį kolonializmą, kaip dabar po Kremiaus ofensyvos JT pilnatinės sesijos. Chruščiovo pasiūlyta Jungtinėms Tautoms deklaracija prieš kolonializmą yra tam labai gera vada.

Tačiau būtų klaidinga laisvojo pasaulio kontrofenzyvos laukti, patams nieko ta pramė neveikiant. Kol „geležinė karšta“, kiekvienas savo kūną turi į „kaltį“. Kaip „kalimas“ ligi šiol eina ir kaip jis turėtų eiti toliau?

Pavergtųjų Seimas per laisvojo pasaulio vyriausybės ir jų delegacijas JT, taip pat per Europos Tarybos Patariamąjį Seimą daro žygį, kad Kremiaus iškeltas kolonializmo klausimas būtų įskamiamas Jungtinių Tautų prakilstas ir sovietiniam kolonializmui.

Baltijos valstybių delegacijos Pavergtųjų Seime, palaikydamos Pavergtųjų Seimo nusistatymą Chruščiovo deklaraciją atkreipti pirmiausia sovietinį kolonializmą, savo ruožtu priima JT delegacijoms ir laisvojo pasaulio vyriausybėms sovietų agresiją prieš šias valstybes ir jų dabartinę paėdį.

Ši akcija (dažnai neapima pačios visuomenės, kuri šioj dalykų padėty taip pat turi rodyti ne mažiau aktyvumą, kaip pav., yra rodžiusi dėl Lietuvos atstovybės padėties paketimo Vatikane. Visuomenės akcija čia galėtų ir turėtų pasirodyti bent dviem titulais: kaip Amerikos, Kanados, Australijos, Argentinos ar kurio kito krašto piliečiai, savo laiškais atkinkime savo krašto vyriausybės, o kaip sovietinio kolonializmo aukos savo laiškais skinkime visas JT delegacijas kovai prieš Sovietų kolonializmą.

Kadangi Chruščiovo deklaracija ir kolonializmo klausimas JT dabartinės sesijos po poros savaitžių gali būti svarstomas laiko yra nedaug ir veikti reikia nedelsiant.

Be abejo, kur tik galime, bendra veikimą būtina įtraukti ir kitų sovietinio kolonializmo aukų žmones.

Visų JT delegacijų adresai: To the Delegation of United Nations United Nations Plaza New York, N. Y., U. S. A.

AUKOJO „N. L.“

A. Lapinskas, LaSalle, P. Q. 2.-

A. Masionis, Toronto, O. 1.-

J. Suslavičius, Ft. William, Ont. 4.-

V. Stankauskas, Cleveland, Ohio 2.35

A. Budriūnas, Phoenix, Arizona 2.-

V. Mockus, S. S. Marie, Ont. 2.-

L. Bernotienė, Mtl. 5.-

Nuoširdžiai dėkojame visiems remiantiems savąją lietuviškąją spaudą.

NL. Laivynas turi viso apie 200.000 vyrų. E.

● Juozas Tininis, grįždamas iš apie metus laiko trukusios išvykos Vokietijon ir Austrijon, į savo nuolatinę gyvenimo vietą — Los Angeles, Kalif., per dienų viešėjo Čikagoje.

KAS NAUJA KANADOJE

SVARBUS KANADOS SUSITARIMAS SU JAV

Kanada ir JAV susitarė dėl Kolumbijos upės, kuri prasiplėda snieguotuose Kordiljerų kalnuose Kanadoje ir toliau teka per JAV teritoriją. Kolumbijos yra didelis vandens jėgos rezervuaras, kuris planingai sunaudotas, nešty didelių naudų. Abi kaimynės valstybės dabar susitarė ir dėl šios upės vandenų tvarkymo ir dėl jo išnaudojimo. Kanadoje bus pastatytos elektros jėgainės, kurių vertė sieks pusės milijardo dolerių, o JAV — apie vieną milijardą.

REIKALAUJAMAS MOKYTOJŲ DIDESNIO KVALIFIKACIJŲ

Opus yra Kanadoje mokslo lygio klausimas. Konstatuojama, kad jeigu augstasis mokslas universitetuose yra augsto lygio, tai pradžios ir vidurinio mokslo yra per žemas. Todėl yra susirūpinimo kaip nors to mokslo lygį pakelti. Tuo tikslu dabar naikinami laikinieji mokytojų kursai ir iš mokytojų reikalaujamas augštesnis pasirengimas.

NEDARBAS KANADOJE KELIA SUSIRŪPINIMĄ

Tuo klausimu Ošavos prekybos rūmose pranešimą daro darbo ministeris Starr. Jis nurodė nedarbo priežastis, kuri esą daug ir nurodė būdą bei priemones, kaip šį opų klausimą sušvelninti ir šalinti. Starr sako, kad darbo klausimą išspręstų augimas žmonių kiektis, imtis priemonių, kad visi žmonės gautų darbo; kelti pramonę, kad kasmet susidarytų ne mažiau kaip 170 tūkstančių naujų darbų; kad be eksporto ir vidaus rinkos sunaudotų daugiau savosios gamybos.

PERTVARKYTAS KANADOS MINISTERIŲ KABINETAS

Federalinis Kanados premjeras J. Diefenbaker pertvarkė ministerių kabinetą. Patebina, kad krašto apsaugos ministeris, Pearkes, dėl kurio veiksmų buvo daugiau ginčų, atleistas iš pareigų ir paskirtas Britų Kolumbijos gubernatoriumi, o jo vieton paskirtas žemės ūkio min. D. Harkness.

Naujienos iš pasaulio sostinės

„VENGRIJOS SUKILIMAS—PRARASTOJI PROGA“

sako senatorius T. J. Dodd

Pagerbtas senatorius Thomas J. Dodd, Trečiądienį, spalio 19 l. Harvard klube, New Yorke. Pavergtųjų Europos tautų seimas pagerbė JV senatorių T. J. Dodd, vieną iš politikos vyrų, kuris kiekviena proga pasisako už pavergtųjų tautų laisvinimą. Jis turi visai aiškų tuo klausimu nusistatymą ir savo siekimus, ir tą panaudoja visokeriopai kovai prieš sovietų kapij imperializmą. Paskutinioji sen. garsi kalba buvo pasakyta š. m. rugėjo 20 d. New Yorko gatvėje po devynių pavergtųjų tautų plėvesuojančiomis viešavomis, kurios New Yorko administracijos, ryšium su Chruščiovo siūlymu Jungtinėse Tautose, nebuvo leistos PET iš kelti pusiau stiebo prie savo patalpų.

Banketui vadovavo John Ridcherson, International Rescue Committee prezidentas. Apie sen. Dodd žodį tarė Christopher Emmet, Amerikos Draugų pavergtiesiems organizacijos prezidentas. Sen. Dodd esąs vienas iš tų, kuris ne tik išgyveno pavergtųjų skausmus bei nelaimes, bet ir aktyviai veikė dėl pavergtųjų išlaisvinimo. Po jo trumpą gražų žodį senatoriaus adresu tarė PET seimo pirm. V. Sidzikauskas.

Sen. Dodd kalbos tema buvo „Vengrija — prarastoji proga“. Jis nušvietė 1956 m. Vengrijos sukilimo eigą, sukilėlių šauksmą pagalbos, o laisvasis pasaulis liko to šauksmo negirdįs. Tai buvęs neleistinas laisvojo pasaulio bukumas, kad šita proga nebuvę duota Vengrijai efektyvios pagalbos išlaisvinti. Jo nuomone, po II-jo pasaulio

GRAŽI SANDAROS VEIKLA

Ketvirtadienį, spalio 20 d. Atletų klubo patalpose, Brooklyn, įvyko New Yorko I-os Sandaros kuopos metinis susirinkimas. Susirinkimui pirmininkavo mž. A. Novickis, sekretoriavo P. Dulevičius. Kuopos pirm. V. Švipas painformavo apie kuopos darbus, adv. A. Ošlapas, New Yorko Alto pirmininkas painformavo apie Alatą, V. Sidzikauskas ir J. Audenas painformavo apie Sandaros seimą, š. m. liepos 8—10 d. įvykusių Pittsburgh, Pa. Visi pranešimai buvo visapusiškai diskutuoti. Po to buvo išrinkti 4 Sandaros atstovai į New Yorko Amerikos Lietuvių Tarybą: A. Ošlapas, A. Varnas, P. Dulevičius ir A. Kynastas. Į naująją valdybą buvo išrinkti: V. Švipas, A. Ošlapas, A. Varnas, P. Dulevičius ir J. Navasaitis. Kuopa nutarė aktyviai prisidėti prie numatomos šaukti Amerikos Rytinių pakraščiu Sandariečių konferencijos. Užsilikusių sumokėjo nario mokesčių.

Pasaulio lietuvių sostinėje

METINĖ ČIKAGOS LIETUVŲ TARYBOS KONFERENCIJA

Įvyko spalio 16 d. Jaunimo Centre. Iš Amerikos Lietuvių Tarybos Vyk. K-to veiklos pranešimą padarė sekr. dr. P. Grigaitis. Susirinkusius sveikina Lietuvos konsulas Čikagoje, dr. P. Daužvardis. Taip pat trumpai kalbėjo J. Stukas iš New Yorko. Buvo sudaryta nauja Tarybos vadovybė 1961 metams.

J. STUKO ŽODIS IR FILMAI ČIKAGIEČIAMS

Spalio 16 d. arti 1,000 čikagiečių girdėjo J. Stuko pranešimą ir matė jo filmus apie gyvenimą pavergt. Lietuvoje. Nors ir erdvi ir nemaža yra Dariaus Girėno salė, tačiau ji vienu kartą nepajėgė sutalpinti visų rėjusiųjų ir ją patekti. Todėl teko programą kartoti tos pačios dienos vakare.

Klausytojus čia labai sudomino atviras žodis apie šių dienų gyvenimą Lietuvoje po rusų priespauda. J. Stukas pažymėjo, kad jam svarbu yra paskleisti

● Dr. Steponas Stankus, 52 m., buvęs Vilniaus un-to profesoriaus ir ekonomijos fakulteto dekanas, mirė spalio 17 d. Čikagoje. Palaidotas spalio 20 d. šv. Kazimiero kapinėse.

● L. Žurnalistų S-gos Čikagos sk. suruošto Spaudos baltiaus, įvykusio spalio 15 d. programą išpildė R. Mastienė, J. Vaičiūnas, A. Valentinas, O. Ališauskaitienė. Programai vadovavo akt. St. Pilka. Baltiaus karlaite buvo išrinkta Birutė Antanaitytė.

● Pirmosios krepšinio varžybos Čikagoje bus lapkričio 19—20 dd. Tada įvyks Čikagos liet. krepšinio turnyras dėl kon. F. Daužvardžio taurės.

Politinių įvykių savaitė

POLITINĖSĖ SAVARTOSE DAUG MAIŠATIES IR NETVARKOS

Mao jau linksta prie Chruščiovo. — Vengrų diena Amerikoje. — Kongas vėl netvarka. — Kuboje įsikuria sovietai. —

Gyvename ryškesnį pereinamąjį metą. Daug kas sujaukta ir negauna dar tvarkingos formos, nes nėra nusistovėjęs jų santykis. Sunkumų šaknis glūdi daugumos žmonių nesubrendime, nepriaugime civilizacijai ir ypač kultūrai. Ryškiausias to nesubrendimo pavyzdys yra

TIK KĄ SUSIKŪRUSI AFRIKOS VALSTYBĖ KONGAS

Nors ten tvarką bando palaikyti JTO jėgos, bet su žmonių mase sunku susitvarkyti ypač, kad toji masė yra dar pusiau laukinė. Todėl ten kartojasi ne tvarką, prievartavimai, plėšimai, žudymai. Nors Mobutu pasiėmė diktatoriaus pareigas, bet jam nesiseka Konge nustatyti tvarką.

MAO PASISAKYMAI SUTAMPA SU CHRUŠČIOVO.

Bet nesutampa su Vengrijos pavergimu. JAV spalio 23 d. paskelbė vengrų dieną. Vengrai Amerikoje, Kanadoje ir Europoje demonstravo ir protestavo prieš sovietinę okupaciją ir kolonializmą.

Nors ir ne naujiena, bet yra faktas, kad

KUBOJE ĮSIKURIA SOVIETIJA.

Vyksta nusavinimai. Pasigirdo jau balsų, kad Kubą ruošiasi Rusijos „savonariai“. Tai yra garlima. Idomu, ką tada darys JAV? Kai JAV Rusijos sovietiją vis dėlto „la gadija“, tai ji „lipa ant kulnų“ Amerikai. Gal šio reiškinio atsvarai,

JAV PASIŪLĖ ATLANTO JĖGAS APGINKLUOTI ATOMINIAIS GINKLAIS.

Tai nesiderina su nusiginklavimo pareiškimais, bet tai yra realu, o ne propaganda, kaip

KITOS ŽINIOS

— Pakistane nuo audros žuvo 5000 žmonių, 30,000 liko be butų.

— Bonnoje, V. Vokietijos užs. min. pareiškė, kad sovietai yra didžiausi kolonialistai, sov. ambasadorius Smirnov pakėlė triukšmą ir buvo išvestas iš susirinkimo.

— Japonijos komunistai demonstruoja prieš valdžią.

— Lapkričio 7 d. JAV prezidento rinkimai.

— Eisenhoweris vyksta į Meksiką.

— Sekmadienį ITO atšventė 15 sukurtuves.

— Nehru pasisakė, kad nusiginklavimas reikalingas kontrolės.

ŽALGIURIO MŪŠIO MINĖJIMAS ROMOJE

Spalio 16 d. Romoje šv. Kazimiero patalpose įvyko Žalgirio mūšio minėjimas suruoštas PLB Italijos Krašto V-bos ir Lietuvos katalikų mokslo Akademijos istorikų sekcijos. Įdomyje paskaitą laikė prof. Dr. Z. Ivinskis. Meninę dalį atliko solistė Albina Uknevičiūtė. Dalyvavo visa Romos lietuvių kolonija su min. Łozoraičiu priekyje.

SVARBUS PAPILDYMAS

Atsišaukime „Visoms lietuvių organizacijoms“. 2-me puslapyje, 2-je skiltyje, paskutiniame posme praleisti čia juodais rašmenimis pabrėžti žodžiai: „Visi augščiau išvardinti šio vietų Sąjungos nusiakalstamieji veiksmai buvo nukreipti įstuma Lietuvą į valstybinę, politinę, ekonominę, o lygiai kultūrinę ir kitokią priklausomybę nuo šio vietų Sąjungos“ (ir t. t.).

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

Authorized as
second class mail, Post Office Department, Ottawa

LEIDŽIA KANADOS LIETUVIŲ CENTRO TARYBA IR
SPAUDOS BENDROVĖ „NEPRIKLAUSOMA LIETUVA“.

Redaktorius Jonas Kardelis.

DCminic 6-6220

7722 George Str., Ville Lasalle, Montreal, P. Q., Canada.

Prenumerata metams: Yearly Subscription Rates:
Kanadoje \$ 5.00 Canada \$ 5.00
Amerika ir P. Amerika \$ 5.50 America & S. America \$ 5.50
Visur kitur \$ 6.00 Other Countries \$ 6.00
Adresų pakeitimas 25 ct. (su prenumerata arba sm. pašto ž.)

Ilgalaikiai skelbimai, pagal susitarimą, gauna nuolaidų.

NEPAPRASTAI SVARBU!!!

VISOMS LIETUVIŲ ORGANIZACIJOMS VISUOSE
PASAULIO KRAŠTUOSE

Lemtingosios dienos atėjo. Lietuvos skundas prieš Sovietų Sąjungos pavergimą ir jos šauksmas atstatyti paniekintas teisės ir grąžinti jai laisvę ir nepriklausomybę turi būti nuvestas į Jungtines Tautas.

Kai Jungtinių Tautų pilnaities susirinkimas (tur būt š. m. lapkričio mėn.) pradės svarstyti pačių Sovietų įneštą pasiūlymą tuoj suteikti laisvę visoms tautoms dar dabar esančioms kolonijinėje priklausomybėje Afrikoje, Azijoje ir Okeanijoje, Jungtinės Tautos tuoj turi būti iškelta viešumon, kad Lietuva Europoje tebėra Sovietų Sąjungos koloniališkai pavergta ir kad jos laisvę ir nepriklausomybę turi būti tuojau atstatytos.

Kreipiamės į visas lietuviškas organizacijas visuose pasaulio kraštuose ir prašome neatidėliojant mobilizuoti visuomenę ir pavienius žmones tuoj tuojau siųsti peticijas, laiškus, telegramas jų gyvenamųjų kraštų vyriausyboms, prašant kelti Lietuvos išlaisvinimo iš Sovietų kolonialinio pavergimo bylą Jungtinėse Tautose ir ten reikalaui, kad kolonialinių kraštų išlaisvinimo deklaracija tuoj būtų priimta ir įgyvendinama. Rytų ir Vidurinės Europos pavergtiems kraštam.

Lietuvių organizacijos savo memorandumuose jų gyvenamųjų kraštų vyriausyboms galėtų priminti, kad

1. Lietuva nuo neatmenamų šimtmečių buvo nepriklausoma valstybė prie Baltijos jūros ir jos vardą jūs galite rasti seniausiose Europos žemėlapiuose. Rusiškų imperializmo užgrobita gale XVIII šimtmečio, ji 1918 metais atkūrė savo valstybinę nepriklausomybę, buvo priimta į Tautų Sąjungą ir pripažinta de jure ir de facto visame pasaulio valstybių, įskaitant pat Sovietų Sąjungą.

2. Sovietų Sąjunga 1940 metais birželio 15 dieną brutaliai karine jėga okupavo nepriklausomą Lietuvos Respubliką ir palaispino;

a) panaikino jos valstybinę savivaldą;
b) panaikino jos administraciją;
c) panaikino jos finansinę sistemą;
d) sugriovė jos ekonomiką, panaikindama privačią nuosavybę pramonėje, žemės ūkyje, prekyboje ir nekilnojamojo turto valdymą miestuose;

e) prievarta integravo Lietuvą į Sovietų Sąjungą.

Visi susirinkusieji pasisakė už Kultūros Fondo steigimą.

Pietų Amerikos lietuvių mania loniai nutiekė žinia, kad Guatmalos prezidentas Miguel Ydigoras Fuentes sutiko būti Pietų Amerikos viekinčios „Liberation Europe“ (Pavergtųjų Europos) Tautų Išlaisvinimo Sąjungos garbės pirmininku. E.

LAISVĖS DEMONSTRACIJOS AUSTRALIJOJE
Australijos antikomunistinės organizacijos lapkričio 5 d. Exhibition Buildings patalpose

Vladą Poželą prisimenant

Mirtis, įsisukusi lietuvių tarpan, verčia šulius. Išvertė ji į vieną žymiųjų visuomenininkų bei didžiųjų advokatų Vladą Poželą. Kai maskvinės diktūros, Lietuvos okupacijos ir kolonializmo garbintojas Rojus Mizaras dėl tos mirties apsidžiaugė ir pradėjo burnoti, reikia pasisakyti apie velionį plačiau.

Nemėnėtu tų dalykų, kurie nušviesti velionio vienminčių draugų, kad Vladas Požela buvo žymus, pirmaujantis advokatas; kad buvo visuomenininkas; kad buvo socialdemokratų srovės vienas iš šulų, dalyvavęs Lietuvos Steigiamajame seime; kad buvo ministras; kad iš jaunų dienų dalyvavo lietuvių kovose; kad buvo kovotojas už demokratiją, — reikia žinoti visiems.

Kaikas Vladui Poželai prikiša dalyvavimą pačios pirmosios sovietų okupacijos Kapsuko valdžios aparate (reikalų vedas), bet reikėtų tuos laikus suprasti. Požela buvo socialdemokratas, tiksliai Kapsukas auėjo pas bolševikus, o Požela — pas demokratus. Ir Vaclovas Biržiška dalyvavo Kapsuko valdžioje (švietimo kom.), bet vėkė už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę. Tai buvo manevras, kurio pagalba buvo laimėti Lietuvai savarankiškumas. Tai buvo perinamojo laikotarpio manevras. Istorią išspręš šiuos savumus.

Aš noriu suminėti tuos faktus iš Vl. Poželos gyvenimo, kuriuos nedaug kas žino. Ypač, kai Mizara pasiūvė Poželą teis ti už pasitraukimą į Vokietiją. Visi pabėgėliai traukėsi ne į Vokietiją, bet į Vakarų. Bet kadangi ir Vakarų pasitraukti kėlė kelio nebuvo, tai ir teko pasirinkti kelią per Vokietiją.

Galima nespėti fakto, kad lietuviai vokiečių neapkenė taip kaip ir rusų. Nemėgo ne kaip tautos, bet kaip žmonių, kurie sugriovė jų gyvenimą, sugrėvė jų valstybę, pastatė į pavojų, atnešė skurdą, vargą ir neišskaičiuojamas kančias. Nieku dėta Lietuva ir nieku dėtas lietuvius, kurie vieno tikrai norėjo — ramiai gyventi ir įnepti kovas nesikišti. Deja, imperialistai ją, nieku dėta, užpuolo, sutrypė, sumalkojo ir atėmė jai laisvę ir nepriklausomybę. Tat faktinai lietuviai neapkenė ir vokiečių ir rusų ne kaip tautas, bet kaip imperialistus, skurdo ir nelaisvės nesėjus.

Ir vis dėlto vokiečiai yra daugiau vakarietiški ir daugiau humaniškesni. Juk per Rusiją niekas negali į Vakarų pasitraukti, o per Vokietiją, nors nemėgta, bet galima buvo. Taip ir Vl. Požela traukėsi per Vokietiją.

Vokiečiai nebuvo mūsų draugai ir pasitraukusius persekiojo. Teko man arčiau pažinti Vl. Poželą Freiburge-Br. Ten, kun. P. Gaidos pažinčių dėka, mes, keli lietuviai — P. Požela, kun. Gaida, Dr. D. Krivickas, J. Kardelis ir dar vienas kitas, pastoviai rinkdavomės viename vienuolyne, nes tai buvo saugiausia. Susirinkimuose buvo dalinamasi informacijomis, aptariami savaitiniai įvykiai, tariamasi dėl lietuviškųjų reikalų. Taip buvo susidariusi Freiburge atsiderusių lietuvių komitetas, pirma pagrindinis, vėliau pamažu kilęs į viešumą ir, kai Freiburgą užėmė prancūzai, tapo viešu Lietuvių komitetu, kuris oficialiai prisistatė okupacijai prancūzų valdžiai ir gynė lietuvių, drauge ir kitų pabėgėlių, reikalus. Be ko kita, dėj pastangų, kad niekas jėga ne būtų repatrijuojamas. Požela buvo vienas veikliausių to komiteto narių, visada pilnas žinių ir energijos, bandant apšviesti galimybes Lietuvai atgauti laisvę ir nepriklausomybę.

Vl. Požela kurį laiką buvo ir oficialiai renkamas Freiburge lietuvių komiteto ir rūpinosi lietuvių bendruomenės reikalais.

Man prisimena dar vienas reikšmingas momentas. Freiburge yra viena didžiųjų Vokietijoje Herderio leidykla. Su tarėme su Vl. Požela ir suplanavome leisti Freiburge „Lietuvos žinias“. Pasirošė, nuvyko me ir Herderio leidyklą ir sutarėme „Lietuvos žinių“ leidimą. Prancūzų valdžia, deja, nedavė leidimo, greičiausia dėl to, kad trūko popieriaus, kuriuo okupuotinė valdžia norėjo pasinaudoti. Kažin kas būtų įvykę, jeigu nebūtume išvažiavę į Detmoldą, kur buvo kuriama Tremties opera.

Prisimenu, kad Vl. Požela buvo nepaprastai jautres, viskas ir labai sielojosi dėl Lietuvos laisvės.

Vėliau, Vl. Poželos šeima emigravo į Australiją, kur Aš laidėsi mieste Vl. Požela ir mirė rugsėjo 21 d. (buvo gimęs 1879 m. bal. 22 d. Steigvilioje, Žemiojo val.). Liko našė žmona ir dvi išteklėjusios dukterys, kunoms šia proga reikiama nuširdi užuojauta.

J. Kardelis.

ruošia didžiulę laisvės demonstraciją, kurią be bendro Pabaltiečių komiteto Viktorijoje remia dar šios organizacijos: „Australiškoji Laisvosios Kinijos draugija“, „Pavergtųjų Europos tautų seimas“, „Azijos tautiečių antikomunistinė Lyga“, „Antibolševikinis tautų blokas“, „Tautų už geležinės uždangos komitetas“.

Pagrindinis parengimo tikslas yra atkreipti australų visuomenės dėmesį į reikalingą budėti dėl laisvės išsaugojimo, išskirti mingai pagerbti herojiškas pastangas tų, kurie paaukojo savo gyvybę už laisvę, be to, pasidėjo ginti laisvę dabartyje ir ateityje.

Svarbiausiais kalbėtojais kviečiami Australijos federalinės vyriausybės premjeras Menzies ir senatorius F. MaManus. Kaip žinoma, Menzies ir Jungtinių tautų plenumė pasisakė už Rytų Europos tautų laisvę. E.

BALTŲ TARYBOS MANIFESTACIJA
Spalio 8 d. Dusseldorfe įvyko Baltų Tarybos surošta išpuilinga manifestacija ryšium su Pabaltijo valstybių priverstinu įjungimu į Sovietų Sąjungą. Parengimo salėje buvo trijų Pabaltijo tautų vėliavos su gėdų laskpinu, asistuojant lietuvių, latvių ir estų jaunoliams tautiniuose drabužiuose. Parenginė dalyvavo be pabaltiečių ir kitų tautų svečiai.

Parengimą atidarė Baltų Tarybos gen. sekr. dr. P. Karvelis. primindamas, kad okupantais Pabaltijo kraštuose tają

Laiškai Redakcijai

„N. L.“ redaktorium,

Tamstos redaguojamame laikrašty, (Nr. 41), idėtas St. Tomonio „Tiesoje“ aprašymas apie Lietuvoje gyvenantį adv. Zigimą Toliušį. Tamsta prie to pridėd: „Neabejotina, kad šis St. Tomonis (gal tai slapvykė) yra aiškus provokatorius“.

Noriu pacituoti paties Tomonio žodžius tame pat „Tiesos“ 220 nr., idėtus apie save; St. Tomonį:

„Aš gimiau buržuazinėje šeimoje. Mano tėvas (Benediktas Tamoševičius) buvo stambus buržuazinis Lietuvos valdininkas, ilgus metus jis buvo pašto, telegrafo ir telefonų valdybos (departamento) direktorius. O 1926 m. kurį laiką jo susisieki mo ministro pareigas. Motina buvo dvarininkė. Jai priklausė 220 ha Paliepių dvaras (Kėdai nių apskrityje, Josvamių valsčiuje). Aišku, kad tokiomis aplinkybėmis aš buvau auklėjamas reakcine dvasia“.

Šis Tomonio - Tamoševičiaus sąvės aprašymas, parodo, kad žmogus su išplautomis smegenimis.

K. Z.

N. L. red. turi pastebėti, kad ji provokatoriaus terminą pavartojo sąlyginai. Red. yra nuomonės, kad joks sąmoningas žmogus provokatoriško darbo nepadarys. Tat ir provokacijos terminas yra taikomas toms sąlygoms, tam režimui ir tai prievartai, kuri Lietuvos okupanto ir kolonialisto yra įvesta ir prievarta, tame tarpe ir provokacijos, vykdoma. Neabejotina, kad Tomonio laiškas yra sufab

rikuotas okupantinės žvalgybos provokacijos tikslais, siekiant, kad Lietuvos žmonės būtų baimėje ir nedrįstų svajoti ir siekti laisvės ir Lietuvos nepriklausomybės. Tai yra daugiau, ne „smegenų išplovimas“. Tai yra tikra provokacija — provokacija okupantinės valdžios. Nė kiek netenka abejoti, kad Tomonio laiškas yra sufabrikuotas Tomonio vardu okupantinės valdžios. Tat ir yra tikra provokacija.

Didž. Gerbiamas p. Redaktorium,

Š. m. rugsėjo mėn. 15 d. „Tėviškos Žiburių“ nr. 37, Hamiltono miesto žinių skyriuje yra parašyta, kad Galinis Robertas yra vienas iš tų, kurie iš tisi be atlyginimo moko jaunąją kartą kaip mokytojas šeštadieninėje mokykloje. Deja ši garbė man nepriklauso, o ją užtarnautai yra pelnęs mūsų (Sault Ste Marie) mokyklos vedėjas ir nuolatinis mokytojas J. Skardis. Jis tikrai be jokio atlyginimo ir turėdamas sunkumų dėl savo darbo laisvųjų bei pamainų, stengiasi, kiek sąlygos leidžia, įskiepyti mūsų kalbos bei krašto meilę greitai nutaustančiam jaunimui. Už ką mes visi jam turime likti dėkingi.

Kadangi Hamiltono žinios kartojasi ir Tamstos redaguojamam laikrašty, prašau šią klaidą atitaisyti.

Su augšta pagarba

R. Galinis

133 Bloor St. E.
Sault Ste Marie, Ont.

JUOKDARIAI...

NUOSTABIAI PUKI SUTARTINĖ

Jungtinių Tautų organizacijos visuotiniuose pasėdėjimuose iš keltas kolonializmo panaikinimo klausimas.

Chruščiov: Kolonializmas reikalauja tuojau panaikinti ir tautoms suteikti apsisprendimo teisę.

Diefanbaker: Labai puiku. Bet kodėl jūs neduodate tokių teisių Lietuvos, Latvijos, Estijos, Vengrijos tautoms?

Mensies: Pone Chruščiov, tamsta veidmainiauji. Rusija yra dabar likusi pati didžiausioji kolonialistinė valstybė. Pradėkite savo siūlymų vykdymą nuo savęs ir duokite laisvę Lietuvai, Latvijai, Estijai, kunas Rusija pirmiausia pavergė.

Wardsworth. Jungtinės Amerikos Valstybės visiškai sutinka su Chruščiovo pasiūlymu: kolonializmas turi būti panaikintas visur, ne tik Afrikoje, bet ir Europoje. Iš Europos visa kyla iniciatyva, tat nuo Europos reikia ir pradėti. Spręskime kolonializmo klausimą visuose kontinentuose ir visose valstybėse. Vakarai kolonializmą jau naikina, dabar eilė Rusijai pradėti naikinti kolonializmas. Jei gu siūlytojas neveidmainiauja, tai jis parodys pavyzdį.

Chruščiov (grasindamas bat): Kas taip siūlo? Aš jums, štai, parodysiu, jei jūs prašot:

R. Mizara rašo: „N. Chruščiovo kelionė Jungt. Tautų asamblėją nebuvo bergždžia“.

Taip, Mizara. Chruščiovas daužydamas nusimautu batų į TO stalus, prode, kokios jis kultūros žmogus. Bet dar geriau, kad jis, kėlęs kolonializmo panaikinimo klausimą, pirmą kartą savo gyvenime išgirdo savo ausimis, kad kolonializmą reikia panaikinti, ir visų pirma Rusijoje, kuri yra pagrobusi daug kraštų ir pavergusi daug tautų. Tat, tikrai ne bergždžiai Chruščiovas iankėsi JTO.

Mandrapypkis.

Audrius

„Naujojo gyvenimo saulė“

Tokia antraštė Paryžiuje „La Pense Russe“ š. m. rugpjūtio 4 d. Nr. 1560. išspausdino savo redaktoriaus S. Vodoovo veidrodį.

Su kai kuriomis šio idomaus straipsnio mintimis noriu supažindinti ir „Nepriklausomos Lietuvos“ skaitytojus, ypač dėl to, kad rašinio autorius atvirai ir teisingai pasisako Pabaltijo valstybių laisvės reikalu. Tuo tarpu, apskritai, rusų emigrantai, plačiai rašydami apie Lenkijos, Čekoslovakijos, Vengrijos, Bulgarijos, Rumunijos ir kt. pavergimą, apie Pabaltijo kraštus kažkodėl tyli.

Kasgi ginčys, kad propagandos srityje bolševikai yra nepaprastai vikruoliai ir niekas su jais tuo atžvilgiu negali lygintis. Tačiau jų rašėjos dažnai netenka galvos, ir tada toji propaganda, nieko bendra su tikrove neturinti, darosi juokinga ar net prikli.

Sakysim, dabar Tarybų Sąjungoje yra madingas Chruščiovas. Beveik kasdien laikraščiuose gausu vaizdų: Chruščiovas su milžiniškomis puokštėmis gėlių abiejose rankose, ne lyginant kokia kine žvaigždė, Chruščiovas iškreiptu veidu, iš kėlės ranką, graso įsivaizduoja mam priešui; Chruščiovas eina pasivaikščioti su savo artimaisiais bendradarbiais; Chruščiovas dirbtuvėse; Chruščiovas teikią priimti įžymius svetimšius; Chruščiovas savo vasarvietojis; Chruščiovas su šviesuomenės atstovais... Žodžiu, tarybiniai piliečiai kasryt pirmame laikraščio puslapyje „gėrisi“ savo „mylimoju Nikita“. Toks naivus „vado“ garbinimas verčia tik nusišypsoti.

Deja, neretai tas tarybinų propagandininkų uolumas lenkia visas padorumo ribas, sukeldamas neapykantą bolševikams melagiams.

Antai, prieš kurį laiką kora jaunimo CK, ankstyvesnių metų pavyzdžių, ėmė telkti jaunąmenės būrius ir brigadas 1950 metų derliui Kazachstano dirvuose ir plėšiniuose nuotini. Kaip rašo liepos 22 dieną „Raudonoji Žvaigždė“, — plėšinių kraštas yra mielas ir brangus visai tarybinei jaunūmei. Šimtai tūkstančių jaunuolių, partijos šaukiami ir savo širdžių raginami, prieš šešerius metus vyko į rytines to krašto sritis, pa

dėjo užarti milijonus hektarų dirvonų bei plėšinių, pastatydino plikuose plotuose naujų sodų bū, šimtus grūdų fabrikų.

Pasak tarybinių laikraščių, ir dabar tie nelaimingi ir suveždžioti jaunuoliai (ės) yra pasiryžę ateiti pagalbon tolimiems Kazachstano draugams derliaus darbymetyje.

Bet tarybiniai laikraščiai nu tyli, kiek ašarų buvo išliesta tuose tyrliukuose, kiek amantų ir neviltingų šauksmų aidėjo tals laukiniams toliais, kiek jaunų gyvybių zuvo neapėriamuose Kazachstano plotuose!

Nesidrovi tarybinė propaganda skelbt, kad „naujojo gyvenimo saulė“ nušvitusi ir Pabaltijo tautoms, kurios prieš dvidešimt metų neteko laisvės ir savarankiškumo ir buvo bolševikų pavergtos. Sunkiai žodžiais apibūdinamu akiplešišku, bolševikai mini t a „džiaugsmo įvykį“. Stebėkitės ir gėrėkitės, jie „išlaisvino“ Pabaltijo tautas!

Tik jiems atsiračias Pabaltijje, pabaltiečiai esa pažinę tikrąją laisvę ir gyvenimo džiaugsmą, pagrįstus „nenuneigiamais Lenino paskelbtais lygybės, tarpusavio pagalbos, proletarinio internacionalizmo principais, įgalinusiems suklestėti tarybinei, socialistinei demokratijai“.

Bet nei žodžio apie apiplėstus, nužudytus, išvežtus į tolimąjį Sibirą, nei žodžio apie teroro žiaurības ir tų kadaise žydėjusių ir turtingų valstybių gyventojų nūdienės kančias.

Lietuva, Latvija ir Estija šiandien turi tik vieną teisę — garbinti savo pavergėjus; juk Pabaltijje šviečia „naujojo gyvenimo saulė!“

Tačiau ir pačioje TSRS ne visiems šviečia „tarybinė saulė“ ir ne visi junta jos šilumą.

Ir ten komunistų diktatūrai engiamos tautos ieško teisybės ir teisingumo. Tik sugrįvus bolševikų diktatūrai, visoms pavergtom tautom nušvis skaiti naujojo gyvenimo saulė.

LIETUVOS VALSTYBINIS ESTRADINIS ORKESTRAS

iš koncertinės 3 mėn. kelionės po Sibirą sugrįžo. Orkestras, vadovaujama Juozo Tiškeaus, davė 60 koncertų daugelyje Sibiro miestų.

„Ateitis priklauso mums, drauge!“

5.

„DARBININKŲ ROJUS“

Sovietų fabrikų darbininkai išoriškai, neatrodo, labai skiriasi nuo vakarų Europos darbininkų. Jie yra prasciau apsirengę, jų plaukų apkirpimas yra skirtingas, jų namai yra daug žemesnio standarto ir jie valgo daug prasciau, kaip panašios šeimos, daleiskime Prancūzijoje, valgytų. Tačiau patys tikrasis skirtingumas yra ryšiuose eg

zistuojančiuose tarpe individuali ir grupės.

Po visos eilės pasikalbėjimų su sovietų darbininkais, aš su sidariau pilną vaizdą, kaip so vietų darbininkas galvoja apie savo grupinę orientuotą aplinkumą ir sovietų sistemą santykius su likusia (nesovietine) pasaulio dalimi.

Žmogaus santykius su kitais žmonėmis sovietų darbininkas taip apibūdina: „Kada žmogus prisilaiko su minia (grupe), tai nieko jam negali atsitikti. Tačiau, jeigu žmogus bando ką nors daryti atskirai ir savarankiškai, tai jis yra pasmerktas pralaimėti. Draugas yra labai pavojingas dalykas, todėl kad jis žino viską apie tave“.

„Kodėl aš turiu planuoti? Klausia vienas sovietų darbininkas. „Giesni ir gudresni žmonės planuoja už mane. Pati geriausia kryptis yra ramiai sėdėti ir nebūti per daug matomu ir girdimu.“

Tie žmonės, kurie iškyla per augštai, visuomet užbaigia savo karjerą kritimu žemyn.

Aš pažinojau vieną žmogų, kuris norėjo pasidaryti grupės sekretoriumi. Jis gavo tą darbą. Iki to jis norėjo įstoti į partiją. Jis buvo priimtas. Po to, jis pradėjo sapnuoti apie direktoriaus vietą. Po ilgų pastangų ir kelių pakėlimų, jis pagaliau patiko į ministeriją. Dabar jis yra kalėjime ir ką jis gero iš viso to turi?“

Vienas pensininkas darbininkas, savo srities specialistas, iš dirbęs viename fabrike 35 metus, paaiškino man „pirmąjį darbininkų kultą“. Šioji darbininkų rūšis dar vadinama ki taip „Stachanoviečiais“, o tas vardas kilęs iš vieno rusų herojaus, kuris nusidirbo ligi mirties, stengdamasis pakelti produkcijos kvotą augščiau už bet kurį kitą darbininką tame

Kapitonas William Carr iš R. C. fabrike.

A. F. (Karo Oro pajėgos), vienas „Sovietų konstitucijos meti iš geriausių Kanados lakūnų, buvo nės šventės proga jis pasižada nūdienę ir tuos ponzuešio sekųsed te pakelti jūų prodpcijos norpinimo pristatymą oru gelbstint mą 40% ir jūų iššaukiate kitus Jungtinių Tautų darbam Kongo. darbininkus lenktyniauti su ju Kanada patūpino 75 lakūnus iš sa mis. Staigiai jūų pasidarote asvo armijos. Kap. Carr yra grupės menybė. Jūų pavardė pasirovadas. Kanada taip pat yra paskydo lentoje specialiams biuleterusi 500 vyrų karišką grupę čia niams kartu su pavardėmis vi įeina ir 200 trimitininkų Kongui. su tų, kurie jūų iššaukimą pri

Penmans

WARRANTED 100% PENMANS KNIT-GOODS

'27' vilnoniai APATINAI BALTIMAI

Tai žieminiai baltiniai, kurių niekas nepralenks jų šilumą, patvarumą ir nepaprastą jų vertę.

Pasiūti specialiai patogiam nešiojimui iš vilnonės medžiagos, duodančios pilną šilumą.

Tai vertingas Penmans išdirbiny. Galima gauti marškinių, kelnų ir uniformos kostiumų vyrams ir berniukams.

GARSUS
Nuo 1868 metų.

27-FO-6

ėmė. Dabar prasideda

ėjimas per pragarą.

Jūs dirbate kaip šuo ir, galų gale, jums pavyksta pasiekti pasidarytų virš normos 40%. Pats viduje jūs nesijaudinate dėl produkcijos, o patenkintas tik tuo, kad jūsų pavardė pakilo augštin darbo sąjungoje ir taip darbininkų. Jūsų asmeninėje byloje atsiranda pastaba „pirmąsias darbininkas socialistiniame darbe“. Kada ateina metinė šventė, tai jūs esate iškilmės paminimas, o gal būt ir, apdovanojamas koku nors medaliu. Jūs daug augščiau stovite kaip prieš tai, tačiau jūs jau neturi te sveikatos. Stachanovas nebuvo vienintelis, kuris užmokėjo savo plaučiais už

darbą didesnį už jo jėgas.

Toks lenktyniavimas dažnai visai sunaikina žmogaus sveikatą ir padaro jį nepajėgiančiu jokio fizinio darbo. To viso nežinūri jį yra pakeliamas ir jam duodamas lengvas darbas raštune

je. Stiprūs vyrai ir puikūs savos srities specialistai, pilnai praranda savo sveikatą šiose stachanoviečių lenktynėse.

Tačiau, pavyzdžiui, artinasi revoliucijos ar kitokia šventė ir fabrike nepadaroma jokių iššaukimų lenktyniavimui. Vado vybė, lygiai kaip ir politinės darbo organizacijos atsiranda labai nepatogioje padėtyje ir net nusigandę, nes jiems gali būti metamas apkaltinimas, kad jų fabrike kažkas netvarko je su politiniu auklėjimu. Tačiau jie ilgai nelaukia ir praded greitai veikti. Partijos sekretoriai, darbo sąjunga ir fabriko tarybos nariai pradeda pasikalbėjimus su darbininkais, kurių asmeninės bylos rodo apsilaidinimą ar kitokių nusizengimus. Šie

darbininkai gundomi ir įkalbami savanoriauti lenktyniavimui,

o už tai būtų „pašvarinamos“ arba pataisomos jų asmeninės Nukelta į 7-tą psl.

Kelionės ir svajonės

RUDENĖJANČIAIS KELIAIS

Kelionė į KLB Krašto tarybos suvažiavimą, kuris šį kartą vyko Hamiltone, už 389 mylių nuo Montrealio, susiorganizuoti buvo nelengva: vienams trukdė darbo sąlygos taip stipriai, kad jie abejojo, ar iš viso galės vykti kelionėn, kiti, kurie turėjo laisvesnes sąlygas, nelengvai galėjo apsispręsti dėl išvykimo laiko. Lengviausia, žinoma, buvo skristi lėktuvu, bet, viena, tai yra žymiai brangiau, antra, Hamiltonas neturi savo aerodromo; skrendant į Hamiltoną, reikia nusileisti Toronto aerodrome ir kelionę dabinoti automobilių. Nesutarė dėl bendros kelionės, subyrėjome ir pasileidome visais keliais: vieni automobiliu, kiti traukiniu, ir treči lėktuvu.

Pasirodė, kad laiko dvasia stipriai jau veikia ir mus, naujus šio kontinento gyventojus, nes seniausią susisiekimo priemonę — traukiniu tevyko tikslai vienas Kr. v-bos narys — Montrealio Seimelio prezidento pirmininkas J. Adomaitis; trise vykome automobiliu, o visi kiti — Kr. v-bos pirm. St. Kęsgaila, Dr. J. Šemogas, agr. Pr. Rudinskas, inž. I. Mališka — keliavo moderniausia susisiekimo priemone — sprausminiu lėktuvu.

Beje, lėktuvus jau baigia savo, kaip modernios susisiekimo priemonės dienas, nes jau esame dar modernesnės susisiekimo priemonės išvakarėse. Ateina raketų, kaip susisiekimo priemonės, laik-tarpis.

Tur būt geriausia būtų skristi raketomis, bet Kanada susisiekimo raketomis dar neturi.

Atrodo, kad ir Jungtinės Valstybės neturi raketų susisiekimo žymenims, kol kas tepaskraidina peles arba bezdžiones. Tačiau, žinoma, ilgai netrukus ir žmonės galės skraidyti raketomis. Jeigu greit kas nesugrąžės dulingojo maršo, tai dar ir praėjusiojo amžiaus vienas kinas žmogus ne tikai skraidys raketomis, bet galės atostogų išvykti ir į Mėnulį, ar Marsą, o gal nusileisti net po Saturno laiku...

Iš tikrųjų. Juk nors kaip greit tas yra automobilis, bet dabartinias kelias rašančiam neteko greičiau važiuoti, kaip 105 mylių (apie 170 kilometrų) per valandą. Tiesa, tai greitis, kuriu tikslai prieš kelis metus skrisdavo lėktuvai, bet dabar žmogus taip priprato prie greičio ir prie greitėjimo, kad automobilio ir į jį panašaus lėktuvą greitis jau nebeapatenkina. Žmogus dabar jau nebijo didžiausio greičio, siekia didėjančio greičio ir tas yra laidas, kad žmogus į tarplanetines erdves pasileis didžiausiu noru. Viena tiklų kliūtis jam truputį trukdo išsirengti į tarplanetinę kelionę — dar nesurandamas visai kaip garantuotai saugaus nusišalimo. Bet ir šis uždavins jau yra išspręstas išvakarėse. Faktiniai jau ir šis klausimas yra išspręstas, tiklų didelis žmo

gaus atsargumas vis dar sulaukia nuo pirmojo bandymo.

O vis dėlto kaip smagu būtų raketą pakeliauti: iš Montrealio tiklų ž-y b t, ir jau Hamiltone, jeigu dukart greičiau, negu laika garas. Per dvidešimt keturias minutes iš Montrealio į Hamiltoną! Na, gal pakylant ir rušileidžiant dar šešios minutės. Tat per trisdešimt minučių kelionė atlikta, ir posėdžiauk, ar kitą darbą dirbk! Ar nepatogu? Tat ne tiklų suderinama su amerikonišku principu — time is many (laikas yra pinigai), bet ir milžiniškas malonumas negaišti laiko veltui, — slenkant ar viena ar kita mašina, ar ir lėktuvu. Tai svajonė? Ar realybė?

Tiesa, mes nenuobodžiavome vykdam patogia T. J. Borevičiaus mašina. Sąlygomis susidėjus, viena mašina turime vykdyti v-bos nariai (T. J. Borevičius, P. Lukoševičius ir rašan tysis), panoro drauge vykdyti „skrajojantis“ kapelionas T. Kulbis. Keturiems vykdyti mašiną yra patogiu. Be to, — puika rimta. Anekdotų jau neteko girdėti...

Visų pirma — gėrėjomės gamta. Rudenėjančia Kanados gamta, kuri kaip tiklų atskleidė visą savo spalvų turtingumą ir ne išmatuojamą įvairumą. Nuostabu, kaip vaikus saulės spindulys, temperatūrai gamtą pavertęs, neorganinė gyvybė ir organinė kietėjusi augalų lapuose suskyla visomis spektro ir jo derinių spalvomis, juos mainomis ir savaiminga nuostabi harmonija, kuri žavi žmogaus sąmonę. Gražu buvo stebėti gamtą. Nors kalba ejo daugeliu kintančių temų, bet sąmonę žavėjo pakelių miškų, krūmų, sodų spalvų žaismas. Tokia būseną prilygsta sapnui budint. Koks gražus Dievo pasaulis, bet kaip žiauriai jį žaloja „protingasis žmogus“ — homo sapiens...

Tikrą gamtos grožiu kont rastą sudarė mūsų pasikalbėjimo tema. Mes turėjome iš Lietuvos gautos spaudos. Viena — A. Vabalo (nepasakyta, ko kios rūšies tas vabalas, bet spalva jo tikrai raudona) spauda paruošta brošiūra „Mirties ped sakai prie Nevėžio“, kita — „Šluotos“ ištrauka, gauta per New Yorką. „Toliušis dalina palikimą“. Abu rašto dokumentai žiaurūs. Perskaitėme apie Lietuvos nepriklausomybės iškū advokatą ir visuomenininką Zigmą Toliušį, kuris kelis metus atliko Rusijos katozgos kankinimus Sibire už tai tik, kad jis yra Zigmus Toliušis ir kad jis yra advokatas ir visuomenininkas. Mes visi gerai žinome, kad Z. Toliušis nieku nenusiakalo ir tai žiauriai sovietinei okupacijai. Bet jis žmogus, sąmoningas žmogus ir todėl okupacijai neprimtinas. Jis dabar neturi darbo, sveikatą jam atėmė Sibiro katorga, jokių teisių ir darba neturi, nors jis ir prityręs advokatas. Tat Z. Toliušio padėtis tokia, kad jis turi mirti bada. O kai mirė Dr. Ant. Vainauskas ir jį įgaliojo vykdyti jo testamentą, tai už tai dabar Z. Toliušis nubaustas 80,000 rublių! Tai tokia sovietinė teisybė ir toks sovietų okupacijos gyvenimo rojus, kurin okupantas mus

vylioja.

Paskaitėme šį provokatorišką paškvilį ir pagalvojome, kad Z. Toliušui reikia į žemę lįsti gyvanų pačiam.

Peržiūrėjome ir vabalą paruoštąją brošiūrą „Mirties ped sakai prie Nevėžio“. Čia yra mums pažįstamų pavardžių ir mums žinomų asmenų. Bet kaip langi tarp, tai prie šio leidinio teks sugrįžti ilgai netrukus ir į aptarti plačiau bei išsamiau. Mes tiklų suabejojome dėl pavardžių, kurias mes žinome esant Montrealy. Bet ir tai lieka ar tiki atčiai.

Besigrožėdami gamta, sustojome prie „Tūkstančio salų“ ir čia, besigrožėdami nuostabią dalį, Uolingose pakrantėse bujoja ažuolai. Jie, nuostabių veržlumu palaikydami savo gyvybę, privėrė daugybę gilių. Gilių taurelės nuostabią gražiai išskaptuotos. Galima sakyti: ažuolo gilės taurelėje — visas savaimingas pasaulis, apspręstas ir darnus. O gilės, taurelės ar jau iš jų iškritusios, jau dygta. Kaip sunku joms kovoti už savo egzistenciją! Neįsikičiusios žemę, jos išiekvos savo gyvybines medžiagas ir nuvys. Kas met juk ažuolas paberia tūkstančius gilių, o aplink ažuolą tiklų kur-ne-kur auga ažuolas. Bandydamas padėti ažuolui, vieną, jau bedygstančią gilę, pakasiau į žemę, — gal ji ten išgyvens...

Zigmui Toliušui sunkiau negu šiai gilei. Žiauri gyvybių kova už būvį, už egzistenciją...

Nors į Torontą vykau daug kartų ir visokiomis priemonėmis, bet ta kelionė visad yra įdo

mi ir tartum nauja. Dabar taip Montrealio ir Toronto vėl mas placiai. Daugelyje vietų jis jau užbaigtas statyti, todėl labai yra sutrumpėjęs susisiekimas. O drauge su tuo kelei viui atsivėrė nauji reginiai, ne matyti vaizdai.

Kelionės spautuma mums su trukdė ties Torontą remontas 401 kelio, kuriuo miestas apvažiuojamas iš šono. Čia mes palikome T. S. Kulbį ir greit pasiekėme Hamiltoną.

Čia Petro Lukoševičiaus laikė iš anksto sutartas švogėris Dr. Br. Povilaitis su Ponia. Visi ieškodamas progos aplankyti savo „sponsorius“ — Vincą ir Veroniką Treigius, kurie daugybės atkvieštųjų dipukų tarpe sudarė sąlygas ir mums persikelti į Kanadą, pasiteiravau o. Povilaitį apie tokią galimybę.

— Mes važiuojame kaip tiklų tai pro pp. Treigius, visai pro jų ūkį, — atsiėpė p. Povilaitis. Surizikavau prašyti pp. Povilaitis mane pavėžėti ligi pp. Treigių. Tokios geros progos tikrai kitos nesulauksiu. Su dekingumu priėmiau pasiūlymą, ypač, kad į Hamiltoną atvykome per anksti, ir labai nesinorėjo varginti žmonių per ilgą mūsų globa.

Pabandžius susisiekti telefonu ir nepavykus, pp. Povilaitis sako:

— Vis vien važiuokime. Jei gu pp. Treigių nerasime, pas mus pernaksosite. — Tat taip pat tekau į Delhi, per Simcoe, į tabako fermerių sritį, ir tabako augintojų sritį, kuria labai domėjaisi. Seks apie tabako sritį ir kt. Daugiau bus.

Durbės pergalė

700 METŲ SUKAKTIS

2.

Paliaubų terminui praėjus, 1259 m. vėl atsinaujino karo veiksmai. Nepasiekę kokių nors reikšmingesnių rezultatų, vokiečiai nusprendė sistemingai puldinėti Žemaitiją ir tuo tikslu išplėtė savo pilių tinklą Žemaitijos pasieniuose. Bendromis Prūsijos kryžiuočių ir Livonijos ordino jėgomis bei lėšomis buvo pastatyta nauja pilis — Georgenburgas Karšuvos žemėje, kur šiandien yra Jurbarko miestas. Pilis tur būt stovėjusi netoli nuo Nemuno ir Mituvos santakos, kur yra išlikę pilialkalnis. Priešingoje Žemaitijos pusėje, Kuršo — Žemaičių pasienyje, iškilo kita pilis — Dobė. Tačiau didesnės naudos Livonijos ordinui jos neatnešė. Jurbarko (Georgenburgo) igulą netrukus buvo žemaičių atstas nuo Klaipėdos bei kitų kryžiuočių pilių ir kaip reikiant apgulta. Dobė taip pat buvo ne kartą puolama. Žemaičiai kirtavoikišiams grobikams eilę naujų smūgių. 1259 m. mūšyje ties Skuodu žuvo 33 riteriai ir didžioji ordino kariuomenės dalis. Kai po šios pergalės žemaičiai įsiveržė į Kuršą, Burchardas fon Hornhauzenas net ir su didele kariuomene nedrįso stoti su jais į kovą.

Žemaičių didvyriška ir sąsmainga kova prieš vokiečius darė didelio įspūdžio Livonijos ordino pavergtoms Pabaltijo tautoms. Po kautynių ties Skuodu sukilo žemgaliai. Nerimą keliančios žinios ėjo iš Lietuvos — vokiečius gąsdino galimybė, kad Lietuvos karalius, veikiamas žemaičių pasisėkimų, galia nutraukti su ordinu taiką. Kreipėsi dmesį į tai, kad kautynės prie Skuodo dalyvavo ne vien žemaičiai, bet ir bajorai su savo žmonėmis iš kitų Lietuvos dalių. Vokiečių kronikos nurodo minėti vien žemaičius ir visur ima rašyti „lietuviai“.

Taip aplinkyboms susiklosčius, Livonijos ordino vadovybė nusprendė žengti lemiamą žingsnį — suduoti žemaičiams tokį smūgį, kad jie daugiau nebepajęgtų priešintis. Po Burchardo fon Hornhauzeno derybų su Prūsijos kryžiuočių maršalu Henriku Boteliu, suderinus žygio planą, pradėta mobilizuoti kariuomenę. Livonijos ir Prūsijos kryžiuočių kraniš pajėgos turėjo 1260 m. liepos pradžioje susijungti Klaipėdoje ir iš ten žygiuoti į Žemaitiją Jurbarko kryptimi.

Tai buvo pirmas atsitikimas, kuomet ir Livonijos ordino karas su Lietuva tapo betarpiškai įtrauktas Prūsijos kryžiuočių ordinas. Vokiečių šaltiniai gana išsamiai nušvečia sudėtį kariuomenės, su kuria kryžiuočių maršalas Henrikas Botelis 1260 m. pirmoje liepos pusėje atvyko į Klaipėdą. Kariuomenės branduolį sudarė geriausių kryžiuočių riterių rinktinė; su jais atžygiavo ordino vasalų — vokiečių feodalų — kolonistų ir prūsų feodalų būriai iš Pomezanijos, Varmijos, Sambijos ir Natangijos. Livonijos ordino kariuomenė buvo dar didesnė. Jos sudėtyje — ne tik ordino riteriai, bet ir danų riterių būrys iš Talino, vadovaujamas švedų princo, ir pagalbinė estų ir kuršių kariuomenė. Prūsai, estai ir kuršiai atvyko į karą ne gerai valia, bet iš prievartos.

Livonijos Eiliiutoji kronika nepasako, ar Burchardas fon Hornhauzenas buvo sumobiliavęs ir lybius su latviais, bet reikia manyti, kad jie taip pat nebuvo palikti ramybėje. Be to, kariuomenėje buvo ir vadina mieji kryžininkai — savanoriai iš Vakarų Europos, atvykę kryžiuočiams padėti dėl sklabimų ten kryžiaus žygių prieš Pabaltijo tautas. Apskritai imant, vokiečių jėgos galėjo siekti 5 tūkstančių karių.

Dusburgo kronikos pranešimu, žygio tikslas buvo „pristatyti maistą broliams, apgultiems Georgenburgą pilyje“, kitaip sakant, sunaikinti lietuvių — žemaičių pilį Jurbarką, kuria pasinaudodami jie blokavo vokiečių pilies igulą. Tačiau savaimie suprantama, kad be šio artimiausio tikslo, žygio uždavinys buvo palaužti žemaičių pasipriešinimą ir priversti pasiduoti bent Karšuvos žemės vokiečių valdžiai. Šią žemę, kurioje buvo pastatytas Georgenburgas, Mindaugas, kaip jau minėta, buvo (bent pergamente) perleidęs vokiečiams.

Apie žemaičių arba lietuvių pusės veiksmus kryžiuočių kariuomenės įsiveržimo momentu šaltiniai kalba labai mažai, tačiau ir to pakanka lietuvių tautiniam planui suprasti. Dusburgo kronika praneša, kad jungti nei vokiečių kariuomenei bežygiuojant iš Klaipėdos į Jurbarką, netikėtai atskubėjo žygūnas, pranešdamas, kad 4 tūkst. tančiai lietuvių įsibrovė į Kuršą. Šituo manevru lietuviai („Lethawini“) supainiojo kryžiuočių žygio planus, išgelbėjo Karšuvos žemę nuo nuniokojimo, neleido kryžiuočiams sutvirtinti Georgenburgą igulą, priverė juos nutraukti žygį ir pasukti atgal. Matyti, vokiečiai dar netoli buvo nuo Klaipėdos nužygiavę, nes kryžiuočių kariuomenė, pasukusi į Kuršą, užtikto lietuvius (žemaičius) netoli dabartinės Liepojos. Čia,

pietiniam Durbės ežero krante, abi kariuomenės susitiko lemiamam mūšiui. Kas komendavo lietuvių kariuomenei — nežinia. Gal tai buvo Treniota, tačiau tvirtai teigti neturime pakankamo pagrindo. Kas bebūtų lietuvių vadovas, bet tokio didelio žygio — manevro suorganizavimas, mūšio vietos pasirinkimas ir sumanus vadovavimas mūšiui rodo augštus jo karinius sugebėjimus.

Vokiečių kariuomenėje mūšio išvakarėse viešpatavo nerumai nuotaikos. Kilo ginčai, kuriu būdu kautis. Matyti, kad mūšio vieta vokiečiams buvo nepatogi ir lietuvių kariuomenės primesta. Tikriausia dėl to vienas iš prūsų vasalų patarė kryžiuočių maršalui Boteliui įsakyti riteriams kautis pėstėmis, pridurdamas, jog raita kariuomenė greičiau pabėgs iš mūšio lauko. Tačiau šį pasiūlymą atmetė danų riteriai, pareikšdami, kad su sunkiais šarvais be arklių jie jokių būdu negalės kautis. Tai davė lietuviams kai kurių pirmenybių, nes pelkėtoje vietoje kautis vokiečiams ant žirgų tikriausiai buvo nepatogu. Kitas veiksnys, palengvinęs lietuvių pergalę, buvo kuršių ir estų nenorėjimas kautis prieš lietuvių savo priešų, vokiečių pusę. Šaltiniai sako, kad kuršai iš anksto buvo nusprendę nedalyvauti mūšyje, nes jeigu vokiečiai pralaimėtų, jie liktų laisvi. Su tokia viltimi jie iš anksto prašė kryžiuočių vadovybę pergalės atveju grąžinti jiems (be išpirkos) žmonas ir vaikus, patekusius į žemaičių nelaisvę. Tačiau, sulaukę iš vokiečių neišsiaiškintą atsakymą, nutarė patys mūšio metu apeiti kautynių lauką. Kai kurie iš jų betarpiškai perėjo į lietuvių pusę, atsuksdami ginklą prieš kryžiuočius. Jų pavyzdžiu pasėkė ir estų pagalbinė kariuomenė.

Tokiomis aplinkybėmis prasidėjo istorinis Durbės mūšis. Livonijos Eiliiutoji kronika sako, kad vokiečių riteriai net nepastebėjo, kaip juos iš visų pusių apsupo lietuviai. Spaudimas buvo toks stiprus, kad kryžiuočiai ilgesni laiką sistematiškiau gautis negalėjo. Sistruškintos ordino jungtinės kariuomenės likučiai gėdingai bėgo. Panika buvo tokia didelė, kad, kaip rašo Dusburgas, 3 ar 4 pagony su lengvais išžudyti šimtą kryžiuočių. Vokiečių nuostoliai bū-

vo didžiuliai. Krito visa vadovybė — Livonijos ordino magistras Burchardas fon Hornhauzenas, Prūsijos kryžiuočių maršalas Henrikas Botelis, švedų princas Karolis ir 150 ordino narių. Kiek žuvo kitos ordino kariuomenės, ordino kronikininkas nesugebėjo nurodyti. Garė jo jų būti mažiausia keletas tūkstančių.

Reikia pabrėžti, kad tokių nuostolių kryžiuočiai nebuvo patyrę jokiam kitame XIII ar XIV a. mūšyje. Taigi neabejotinai teisus yra Tumleris, sakydamas, kad tai buvo „nelaimės diena“. Tik Žalgirio (1410 m.) ir Sventosios — Pabaisko (1435 m.) kautynėse kuto, ne palyginti daugiau riterių.

Tokių būdu Durbės mūšis buvo stambiausias lietuvių laimėtas mūšis kovoje prieš vokiečius grobikus XIII a. Jis turėjo didelę reikšmę ne tik lietuvių, bet ir Livonijos tautų ir prūsų išsivadavimo kovai. Žemaitija buvo apginta. Sužlugdyti planai sukurti didžiulę kryžiuočių imperiją Pabaltijoje. Atsigauges sududo visas Pabaltis. Sukilimas Kurše tęsėsi 7 metus, Zemgala savo laisvę gynė 30 metų. Vokiečių igulos turėjo bėgti iš visų Lietuvos pasienio pilių, tame tarpe iš Dobės ir Georgenburgą (Jurbarko). Ypač ordino egzistencija buvo sudrebinata Prūsijoje. 1260 m. rugsėjo 20 d. čia prasidėjo didysis prūsų ir vakarinių lietuvių sukilimas, kurį nuslopinti kryžiuočiai pajėgė tik po keleto likos metų įnirtingiausios kovos. Kryžiuočių valstybės nuo visiško žlugimo išgelbėjo tikrai nepaprastai intensyvi popiežių pagalba, jų skelbiami kryžiaus karai prieš lietuvių, nukreipę į Lietuvą nesuskaitomas Vakarų Europos feodalų ir ginkluotų piligrimų minias.

Pagaliau, prie svarbiausių Durbės mūšio pasekmių reikia priskirti ir tai, kad Mindaugas oficialiai nutraukė taiką su Livonijos ordinu, trukusią nuo 1252 m., ir su visomis Lietuvos jėgomis atvirai įsijungė į kovą prieš vokiečius. Tokiu būdu Durbės pergalės įtakoje iš pagrindų pasikeitė visa politinė padėtis Rytų Pabaltijoje. Tolesnei lietuvių tautos kovai su vokiečiais gausiais grobikais tai turėjo ne paprastos svarbos. Sunku yra spėlioti, kas būtų buvę, jeigu Durbės mūšis būtų buvęs pa-

KULTŪRINĖ KRONIKA

LIETUVIŲ ŠOKĖJAI PIETŲ AMERIKOJE

Lietuvos liaudies šokių ansamblio 4 nuspelnę šokėjai — B. Gužinskaitė, N. Petrylaitė, V. Buterlevičius ir J. Gagiškis kviečiami dalyvauti gastrolėse po Lotynų Ameriką.

Gastrolinę trupę sudaro 29 žmonės iš septynių respublikų. Be mūsų šokių šokėjų iš Uzbekijos, Armėnijos, Gruzijos, Moldavijos ir Latvijos. Programoje — tiksliai liaudies šokiai ir liaudies muzika. Spalio 10 d. rytą trupė lėktuvu išskrido į Paryžių, kur davė pirmąją koncertą.

Gastrolių metu šokėjai koncertuos Venecueloje, Brazilijoje, Argentinoje, Čilėje. Kuboje bei kitose Lotynų Amerikos valstybėse. Argentinoje šokėjai iš Lietuvos dalyvaus pasauliniame folklorinių šokių konkurse, kuriam atliks „Klumpakojį“. Gastrolės užtruks beveik trejetą mėnesių.

ALBUMAI APIE LIETUVIŲ GRAFIKĄ IR APIE LIETUVĄ

Valstybinė literatūros leidykla Vilniuje išleido albumą „Lietuvių tarybinė grafika“. Tai esą 1940-60 metų laikotarpio kūrinių. Veikale savo kūriniams pasirodė 55 lietuviai grafikai.

Ta pati leidykla išleido P. Pukio ir V. Kalinausko paruoštą albumą „Lietuva šalis gražioji“.

Valst. pol. ir moksl. lit. leidykla Vilniuje išleido M. Valiaus paruoštą leidinį „Lietuvos vandenys ir pelkių paukščiai“.

KAUNO OPERA KREMLIUI

Kaune veikia muzikinis teatras, kurio repertuare yra 60 vėikalų — 11 operų, 14 operėlių ir kt.

Kremliaus teatras esąs surašęs Maskvos žiūroms parodytų „periferijos teatrų pastatymus“. Tai ir pakvietė Kauno, kaip „periferijos“ teatrą Kremliaus teatrui. Tiesa, Kremliaus teatras, bet viena yra tikra, kad tuo atveju sistemingas kryžiuočių veržimasis į Lietuvą dviem frontais — iš šiaurės ir iš vakarų — būtų prasidėjęs ne 1283 m., bet dvidešimčia metų anksčiau, ir klausimas, ar būtų buvęs taip sėkmingai atremtas. Būtų pasunkėjusi vokiškoji okupacija latviams ir estams, o taip pat labai padidėjęs vokiečių agresijos pavojus vakarietams rusų kunigaikštystėms. Todėl Durbės pergalė priklauso prie garbingiausių lietuvių tautos praeities tradicijų ir turi ne tik nacionalinę, bet ir tarptautinę reikšmę. (M. G.)

liaus teatras ir pakvietė su Garbulskio „Frank Kruk“ ir „Mielė ir skarda“.

● Dr. V. Kavolis, Santaros pirmininkas, yra pakviestas dėstytoju į kolegiją ties Detroitu, Mich.

● Birutė Miniataitė pakviesta dėstyti chemijos skyriuje Mindaugo Kolegijoje, Chicagoje. Ji tremtyje Vokietijoje lankė švietimo gimnaziją ir Pabaltijo universitetą.

● Prof. Juozas Zaranka Kolumbijoje jau apie dešimtį metų darbuojasi Kolumbijos universitetuose ir yra laikomas vienu iš geriausių tyrinėtojų ir graikų kalbos bei literatūros žinovų. Prof. Zaranka savo klasikinės filologijos studijas pradėjo Kauno universitete, tęsė Vilniaus ir baigė Liuvono universitete.

● Išėjo iš spaudos leidiniai: Vl. Jakubėno „Liaudies dainos“, so. lo, su fortepiono pritarimu (Kultūros Fondo leidinys), tai pogi J. Strolis „Su daina ir giesme“ (autorius leidinys).

● Dail. J. Pautienius 60 m. su kaktinę meno parodą Chicagoje, Čirlionio, Galerijoje, ruošia susdares komitetas, į kurį įeina prof. Vl. Jakubėnas, arch. J. Mulokas, rašytojas B. Babrauskas ir kt. Paroda bus lapkričio mėn. pradžioje. Dailininkas išstitys apie 35 naujausius savo darbus, tapytus Kanadoje ir kitur. Ši suaktyvinė paroda, dašį rudenį bus perkelta į East St. Louis. Ją ruošia vietos L. Bendruomenė.

● Vilniaus radijas praneša, kad šiomis dienomis Kaune iš Rytų Vokietijos gauta 24 daugiašau dyklinės automatinės audimo staklės.

MASKVA NORI TAPTI SOVIETINE MEKKA

Sovietinė diktatūra pasisavini mahometonų švento miesto — Mekkos — pavyzdį, Maskva bando padaryti sovietinę Mekką. Tuo tikslu visas pavergtas tautas verčia lankytis Maskvą, kuriai užsakomos dekadės. Tokių dekadų metu diktatūrinė klika atsipenėjimo atsipūtimui eina į teatrus, kur jai regyklas sudaro pavergti ir kolonizuojamų tautų vaidintojai; Romos vergų pavyzdžiu — circenses,

Štai Maskvon atvyko Osetijos operos ir dviejų dramų teatrų trupos, keli profesionalūs, tame tarpe vienas simfoninis, orkestrai, gausus būrys liaudies savišvietininkų, rašytojų, muzikų, dailininkų. Pastarieji Maskvoje surengė savo darbų tarptautinės reikšmės. (M. G.)

A. JONYNAS

Paskutinė vakariene

24.

NENUSISEKUSI GEGUŽINĖ

Kažkaip vieną sekmadienį Bildžius pasiūlė šeimininkams išvažiuoti į toliau esantį mišką. Išvažiavo viršininko „Pobeda“ susikrovę įvairiausius puodus, indus, maisto atsargas. Buvo ketinama gražiai pailsėti. Jie susikūrė miško aikštelėje lauką, prisirinko grybų, virė sriubą, kepė mėsą ir t. t. ir t. t. Bet kai tik buvo išgertas buteliukas „Sostinės“, Jonas Bildžius panoro parodyti savo ypatingus sugebėjimus važinėti mašina po mišką. Šoferio maldavimai nieko nepadarė. Viršininkas įsikišo bo vairo ir pradėjo savo „savišvietą“. Valaitienė, žinoma, ne būtų pykusi už išlaužytas pušes ir sulankstytus mašinos sparnus, bet viršininką pats velnias užnešė tiesiog ant to krūmokšnio, po kuriuo buvo įrengta auristų stovykla. Moteris buvo pajėgusi į šalį — pasikeipti saulėje, bet visa jos virtuvė ir „stalas“ atsikėlė po „Pobedos“ ratais. O svarbiausia buvo tai, kad mašina vienu sparnu nučiuopė ant šakelės pakabintą šventadienių Valaitienės suklelę ir be jokio pasigailėjimo nutempė per krūmokšnius ir viržynus. Iš puikios, naujitelaitės suklelės, teliko tik skutai. O, pasakykite man, kuri moteris tokiu atveju sugebėtų būti stojiška? Iš santūrios ir protingos Valaitienės Bildžius tą dieną išgirdo tokių žodžių, kurie dabar, prisiminus, vertė kunkuliuoti kraują.

Taigi viršininkas ir direktoriaus žmona stovėjo vienas prieš kitą, labai aiškiai prisimindami senąsias saskaitas.

— Žinote, — tarė Valaitienė, lėtai skiemenuodama žodžius ir sunkiai valdydama jaudinimąsi, — šitaip elgtis jūs ne turite teisės! Jūs esate viršininkas, bet prievartauti žmonių — nedrįskite! Jokios degtinės aš neturiu ir neduosiu! Ir nesikaibinkite, prašau, prie ištekejusių moters. . .

Tulžis liete liejosi Bildžiaus krūtinėje. Jis nesivargino, ilgai įsiskodamas žodžių.

SUSIKIRTIMAS

— Och, tu cypdavatke!.. Aš ją prievartauju, matai!.. Rei kalinga ji man... Ką, tamsta juokų nesupranti? Ką, aš pats ne susirasčiau degtinės, jeigu man jos taip jau reikėtų... Gagrė kokia!..

— O ko gi tamsta čia reikalavai? — nenusileido Valaitienė. — Ko gi atsibeldei vidurnaktį?

— Atsibeldei! — sušuko Bildžius. — Aš tau parodysiu „atsibeldei“!.. Ką, čia tamstos nuosavas dvaras, kad valdyba jo negalėtų apžiūrėti? Įsiviešpatavo, matot, čia kaip grafinė! Nieko, mes apžiūrėsime, mes viską apžiūrėsime ir patikrinsim, gagre tu!

Itūžęs jis pradėjo smarkiai šaukti. Pas Jonaitį išgertos degtinės paveikta svaigo galva, trūkinėjo, užsikirtinėjo balsas, pynėsi liežuvis, bet susivaldyti viršininkas jau nebegalėjo. Da bar abu besibarantieji kalbėjo, šaukė, grasino vienas kitam, tuo pat metu vienas kito nesiklausydami.

— Žiūrėkit! — rėkė Valaitienė. — Tiktinkit, bet tik ne nak tį braukitės kai chuliganai! Atvažiuokit rytoj ir tiktinkit, kiek norit... O dabar — nesidinkitės lauk!

— Och, tu, rupūžė, — atsikirtinėjo viršininkas, grasindamas kumščiu ir eidamas artyn prie moters. — Ji, mat, mane išvarys... Šitokio dalyko dar nebuvo pasaulyje.

Algio Trinkūno bandymas įsiterpti ir nuraminti besibarančius, nesisekė. Vargšas šoferis mynė nuo kojos ant kojos, rau do, mikiėjo. Tokį mišį, tokį įnirtingą pasipriešinimą jis pamatė pirmą kartą per visus tuos trejus metus. Neįprasti dalykai visada labiausiai baugina žmogų.

Bet Bildžius nebijojo. Jis netgi kumščiu užsimojo ant ne nuolaidžios Valaitienės. Tada moteris taip pat pagrasino savo mažu, kietu kumščiu ir žaibo greitumu išlėkė per duris.

Bildžius dabar vienas švaistėsi po kambarį, plūdo Valaitienę ir jos vyrą, piktai papurtė kėdę, pagriebęs nuo stalo, trenkė į grindis storo stiklo peleninę. Jis visai nebegirdėjo protingų savo šoferio žodžių:

— Važiujam, draugas viršininke, važiuojam. Geruoju čia nesibaigs... Negražu... Važiujam.

GRASINIMAI

— Eik tu velniop! — atrėžė Bildžius. — Aš jiems parodysiu, kaulėms, kaip su manim skaitytis... Aš jiems parodysiu! Įraudes, suprakaitavęs jis atsistojo prie stalo, įrėmė abstrubusias iš įnirimo akis į duris, pro kurias išbėgo Valaitienė. Vi same jo veide sustingo kerštingas laukimas, bukas girto žmogaus ataklumas.

Pamaldavęs, patrypčiojęs vietoje, Algis išslinko laukan, įsėdė į mašiną. Vienu metu jis net buvo bemanas užvesti motorą ir išvažiuoti kur nors iš šio nesvetingo kiemo. Bet apsigalvojo — nugalėjo tas Trinkūno brožas, už kurį jį Bildžius labiau siai vertino — ištikimybė net ir tikrai nelaimingomis valandomis. Šoferis nutarė pasinausti, atsirėmęs į vairą.

Nakties minutės slinko lėtai, lėtai. Atkaklumas iš Bildžiaus veido nyko; jo vieta užėmė kažkoks subluškimas. Gal va nulinko nuo pagirių snaudulio, į kurį patekus sunku atskirti nervingus trūkinėjančius sapnus nuo realybės, nuo savų minčių. Kažkur pasamoningai švysčiojo fantastiški vaizdai — ryškūs, bet trumpi, kaip netvarkingai sukljuoti filmo kadrai.

Staiga Jonas Bildžius suvirpėjo visu kūnu. Pro atviras duris į kambarį įėjo ministras, lydimas kadrių skyrėjų viršininko, kuris po pažastimi nešėsi storą bylą sunkiais, juodais apdarais. Bildžius papurtė galvą, pasitikrino, ar nemiega, pabandė atsistoti, bet vaizdas neišnyko. Ministras ėjo į jį gyvas, rūsiai veidu. Senatvės nepaliestos jo akys spindėjo ryškiai ir griežtai kaip nemirksnčios, skaisčios žvaigždės. Jos smerkė, jos kažko reikalavo.

— Atversk bylą, — pasakė ministras savo palydovui, ir šis paslaugiai pakio jam popierius.

Stambiu, sukumpusiu kadrinio metalisto pirštu ministras parodė į grafą su Jono Bildžiaus pavarde.

— Išbrauk šią valdininką, — pasakė griežtai. — Mums reikalingi kovotojai.

Didelė plunksna aštriai pradrėskė popierių, aplanke buvę lapai pairo, ėmė sklisti į šalis, mirgėti.

Bildžius pašoko, norėjo kažką sakyti, bet prieš išsigandusias jo akis tebejuodavo tik atviros kambario durys. Šaltas prakaitas išpylė viršininko kaktą. Kurčioje nakties tyloje girdėjosi tolimas mašinos motoro ūžimas. Bus daugiau.

Mosklo - Technikos naujienos

AKMENS AMŽIAUS ŽMONĖS ŠIANDIEN

2.

NAUJOJI GVINĖJA

Centrinuose N. Gvinėjos rajonuose, kurių 15 proc. paviršius iki šiol žemėlapiuose egzistuoja kaip „baltos dėmės“, atsiskyrę nuo likusio pasaulio ir salos pakrantinių genčių, gyvena dešimtys tūkstančių akmenų amžiaus žmonių.

XX a. pradžioje Flai upės augštupyje, Murėjaus ežero pakrantėje, Chageno ir Sniego kalnų papėdėse buvo aptiktos papuasių gentys, gyvenančios akmenų amžiaus sąlygomis. 1958 m. vasarą įvairių užsienio laikraščių puslapiuose vėl pasirodė sensacijos apie naujos papuasių genties atradimą. Aras genčių gyvenimas koki kas dar mažai ištirtas. Apie jų ūkį ir kultūrą galima spręsti tik iš anksčiau atrastų ir geriau pažintų N. Gvinėjos vidurinių sričių papuasių gyvenimo.

Centrinės N. Gvinėjos papuasi gyvena nedideliais kaimais, atskirti vieni nuo kitų tankaus atogrąžų miško, gausių tarpeklių ir sunkiai prieinamų kalnų upelių. Kaimuose gyventojų būna iki 40—50. Jie gyvena viename arba keliuose mažose polinio tipo arba tiesiog ant medžių šakų kabančiuose namuose. Kai kuriuose kaimuose vyrai turi savo atskirus namus, į kuriuos moterims draudžiama įeiti. Juose jie dirba, priiminėja sėklas, puotauja.

Centrinės N. Gvinėjos papuasi vaikšto nuogi arba nešioja ant klubų siauras prijuosetes. Labai mėgsta papuošalus. Ido miausia, kad papuasių vyrai mėgsta puošti labiau, negu moterys. Plaukuose jie nešioja bambukines šukas, ausyse — įsivėrę auskarus. Per nosies pertvarėlę perkiša bambukinę lazdelę. Kitus puošmenis suka ro karoliai ir apyrankės iš gyvulių kaulų ir įvairių paukščių plunksnos.

Palyginus su Centrinės Australijos dykumų aborigenais, papuasių gyvenimas yra augštesnio lygio. Pagrindinis Centrinės N. Gvinėjos gyventojų užsiėmimas — žemdirbystė. Jie auginą batatus ir cukrausvenderes. Pagrindiniai darbo įrankiai — akmeniniai kirvukai ir įvairios akmenų nuolaužos. Akmeniniu kirviu jie kerta medžius ir paruošia pasėlims žemę. Medžioklei jie dar naudoja lanką ir strėles.

PIETŲ AMERIKA

Didžiausią mokslininkų susidomėjimą sukėlė Pietų Amerikos žemyne akmenų amžiaus laikotarpį gyvenančios genties šėta atradimas. Idomu tai, kad jie gyvena ne neįžengiamose Amazonės džiuglėse, bet Paranos valstijoje, vienoje iš labiausiai išsivysčiusių Brazilijos sričių kalnuose.

Pirmą kartą apie nežinomą primityvią genčių gyvenančių vaikinėję Paranos dalyje, portugalų užkariautojai išgirdo dar XVI a. Vėliau viskas buvo pamiršta. Matyti, pabūgusi baltųjų užkariautojų pavergimo, ji pasitraukė į kalnus ar į džiuglės. Tik XX a. padažnėjus vietinių gyventojų susidūrimams su nežinomomis genties gyventojais, vėl pasirodė naujų žinių. Nežinomoms genties žmonėms vadinamo šėtos vardą. Susidūmę vietinių gyventojų pasakojimais apie nežinomą genties gyventojus, vadinančius šėta, Paranos universiteto profesorius Loureiras ėmė jį ieškoti jų pėdsakų. 1955 m. jis surengė pirmąją ekspediciją. Vertėju ekspedicijoje buvo prieš 5 metus džiuglėse rastas šėtos genties berniukas Kol. Po ilgų klajojimų buvo aptikti stovyklos pėdsakai. Iš kirstoje miško aikštelėje buvo rasta iš palmės šakų pastatytos apgyvendintos palapinės, ugnia vietinių žymės ir akmeniniai kirvis. 1956 m. ekspedicija sutiko ir pačius klajojančius šėtus. Pažyma paaiškėjo jų gyvenimo paslaptys. Prof. Loureiras mano, kad šėtos gentis — primityviausi žmonės dabar gyvena žemėje. Šėtai — nykstanti gentis, turinti apie 250 žmonių. Jie nežino nei molinių indų, nei metalo, Nieko nežino apie žemės ūkį. Šėtos genties vyrai ginkluoti lankais ir strėlėmis. Aštrios akmenų nuolaužos ir dirbtiniai akmeniniai kirviai yra pagrindiniai jų darbo įrankiai.

Šėtai valgo smulkius žvėris, gyvates, vabzdžius ir augalų šaknis — viską, ką randa džiuglėse. Maistas daugiausia vartojamas nevirtas. Iš vaisių šėtai moka paruošti kažką panašaus į alkoholinį gėrimą. Ugnį šėtai įžiebia seniausiu būdu, trinami kietą medį į minkštą.

Šėtos vyrų ūgis yra apie 1,5 m. Jie nešioja per strėnas iš kar

Pranešimas

Pranešu savo tautiečiams ir prieteliams, kad Jūsų patogumui, aš atidariau mano
VILNONIŲ MEDŽIAGŲ URMO SANDĖLIO
ir
VYRIŠKŲ KOSTIUMŲ IR PALTŲ SIUVYKLOS
SKYRIŲ

3997 St. Lawrence Blv.
TEL. VI 2-5319

KAUFMAN'S WOOLLENS & TEXTILES

Turiu didelį pasirinkimą visokių angliškių medžiagų vyriškiems kostiumams ir moteriškiems kostiumams bei vilno nemis suknėlėms. Taip pat turiu impilų, paklodžių, skarelų ir įvairiausių medžiagų suknėlėms.

Turiu dideles atsargas iš savo turėtos įmonės
CHILDRENS WEAR & DRY GOODS,
kurias išparduodu už 50% kainos.
Kadangi importuojame didelius kiekius tiesiog iš Anglijos, tai galime parduoti su nuolaida nuo 25 — 50% reguliarios kainos.

Kviečiame įsitikinti, kad čia perkant sutaupysite.

SIUNTINIAM LIETUVON

VISKAS ŽEMIAU URMO KAINŲ

Kalbame lietuviškai

Mūsų šūkis yra.

1) malonus patarnavimas, 2) geros medžiagos, 3) geros kainos.

Visais reikalais prašoma kreiptis į mūsų skyrių
3997 St. Lawrence Blvd.

OSMODE CLOTHING MFG. CO.

KATEX WOOLLENS & TEXTILE CO.

1449 St. Alexander St., kamb. 1114, Montreal.

Telef.: biznio VI 2-5319; namų VI 9-8020.

Savininkas Ch. Kaufmanas,

buvusio Audinių fabriko Liteks Kaune, Gedimino gt. 5.

vedėjas per 20 metų.

ny siaurą juostą. Moterys vaikšto visiškai nuogos. Jie nežino pastovaus ryšio tarp vyro ir moters, neturi savo kalboje žodžio „meilė“, negarbina dievų ir stabų, bet bijo piktybių dvasių. Priešams ir dvasioms bausinti vyriškos lyties šėtai į patinę lūpą įstato iki 2,5 cm ilgio žvėries iltį.

Daugiausia šėtai bijo jaguaro ir „moul“ piktosios dvasios, kuri tikriausiai yra baltojo žmogaus įsėmėnimas. Bijodami baltųjų, šėtos genties nariai tik šalnų vejami nusileidžia į slėnius, įeškodami šilumos ir maisto.

Šėtos genties kalba negimi nina ne vienai iš žinomų indėnų kalbų, ji primena džiuglių melodijas.

Šėtos genties gyventojai — gyvas akmenų amžiaus reliktas, susidūręs su civilizuoto pasaulio atstovais, jau pradėjo vartoti peilius, metalinius įrankius ir kitus daiktus. Jaunasis Koi puikiai kalba portugaliskai. Susipažinęs su civilizuoto pasaulio gyvenimu, jis atsisakė pasilikti gentyje ir panoro tapti taksli šoferiu.

Labai artimi minėtųjų genčių gyvenimui yra Andamanų salų, kai kurių Pietų Amerikos centrinių rajonų indėnų ir atskirų Afrikos pigmėjų genčių gyventojai.

TAVO VIENKARTINĖS
AUKOS LAUKIA
TOKSTANČIAI LIKUSIŲ
TAUTIEČIŲ VOKIETIJOJE

PROSENELIŲ AUSTA STALTIESĖ

Lietuvoje viešėjusių Amerikos lietuvių grupės dalyvė Ursulė Ramanauskaitė — Bagdonienė iš New Yorko atvežė ir įteikė Mokslų akademijos Lietuvos — etnografijos muzėjui jos prosenelių nagabentą į JAV ir ten ligšiol saugotą XVIII amžiaus pabaigoje Užnemunės atkočiaus austą staltiesę. Ji turi didelę etnografinę vertę. Griciausia ši staltiesė bus austa A. Tyzenhauzo manufaktūros dirbtuvėse, kurios buvo Bartiniukuose.

LEIDINIAI KITUR

K. Donelaičio „Metai“ išleisti Prahoje čekiškai. Ilustracijos dail. V. Jurkūno.

J. Avižiaus apysakų knyga „Upė ir krantai“ išleista rusų kalba, Maskvoje.

J. Gaudrimo muzikinė apybraiža „Lietuvių tarybinė muzika“ išleista Lietuvoje. Apybraižo suminė 35 kompozitoriai.

A. Gudaičio — Guzevičiaus raštų išleistas 4 tomas, kuriane įdėta 3 ir 4 „Brolių“ knygos.

Alfonso Maldonio poezijos knyga „Veja vėtra debesys“, įtaipino keturis eilėraščių ciklus.

A. Baltrūno „Lietus“ turinčių apysakų.

J. Vadenkis „Istorinėje apybraižoje“ „Šiluva“ aprašo šiluvos miestelį, žinoma ir švenčių būdindamas sovietiskai.

TILLSONBURG-DELHI, Ont.

SV. KAZIMIERO LIETUVIŲ PARAPIJOS ŠVENTĖ

įvyks lapkričio 19 d., šeštadienį, 5 val. po p. atvyks Londono vyskupas J. C. Coly pašventinti bažnyčios ir suteikti šventinimo sakramentą vaikams. Po bažnytinių apeigų bus iškilminga vakarienė Delhi vokiečių salėje. Po jos bus meninė dainų, bazaras ir pasilinksminimas. Šventiant parapijos vienu metu sukakti, visi parapijiečiai. To ronto, Hamiltono ir apylinkės lietuviai maloniai yra kviečiami tose iškilmėse dalyvauti. Be laukiant metinės šventės, parapijose bažnyčios aplinka ir jos vidus.

GAUSU PARENGIMU

Praėjus didiesiems vasaros darbams, auginant tabaką ir nuimant jo derlių, pastaruoju metu mūsų apylinkėje padaugėjo įvairių parengimų. Š. m. 8 d. KLB Delhi apylinkės valdyba surengė gražų pobūvį su paskaita, menine dalimi ir pasilinksminimu vokiečių salėje. Tai buvo tikros lietuviškumo rekolokacijos, kaip apylinkės puimininkas P. Micėika pareiškė savo kalboje.

K. L. Kat. Moterų dr. jos Delhi skyrius š. m. 22 d. 7 val. Delhi mieste lenkų salėje rengia linksmus rudens šokių su programa: vieno veiksmo komedija „Čigonės būrimas“. Veiks loterija, bufetas, bus ir kitokių staigmenų. Visi svečiai bus pavaišinti skaniais užkandžiais ir kavute.

Tos pačios dr. jos sk. v. ba prašo visų apyl. lietuvių paaukoti padėvėtų rūbų ir avalynės Suvalkų trikampio ir Vokiečių lietuviams paremti.

PLATINAMOS KNYGOS

KLB Delhi apyl. valdybos rašesčiu skėmingai platinamos lietuviškos knygos. Daugiau kaip 30 jų parduota augščiau minėtame rengime ir sekma dieną po pamaldų bažnyčios salėje. Knygų galima bus gauti kiekvieną sekmadienį po pamaldų parapijos salėje. Valdyba metė šūkį, kad pradžiai kiekviena šeima nuperka bent vieną knygą. Girtina ir sveikinti na iniciatyva.

SEKMINGAI VEIKIA ŠEŠTADIENINĖ MOKYKLA.

Pamokos vyksta kas šeštą dieną nuo 6 iki 8 v. parapijos salėje. Tikimasi, kad šiais metais mokinių bus dar daugiau negu buvo praėjusiais metais. Šiais metais sutiko dirbti ir darba šeštadieninėje mokykloje mok. Raciėnė.

PAMALDOS WEST LORNE

bažnyčioje apylinkės lietuviams po vasaros pertraukos įvyks š. m. 23 d. 12 v. Tą sekmadienį Delhi šv. Kazimierio bažnyčioje pamaldos bus 9 v. ryto. Po jų kun. J. Gutauskas tuoj skubės vykti į West Lorne.

Dr. Roman Pniewski

Daugiametė praktika didelėse ligoninėse ir klinikose
Vidaus ligų, akušerijos ir venerinių ligų specialistas.
3537 PARK Ave, Montreal. Tel. VI 5-7623
Valandos: Nuo 3 iki 9 val. po pietų.

SIUNTINIAI NAMIŠKIAM

Lietuvių Prekybos B-vė., Anglija.

Montrealy: Aug. Mylė. Tel. UN 1-8675

991 St. Elizabeth St., Montreal 18. P. Q.

SIUNTINIAI PILNAI APDRAUSTI.

Baltica Investment Corp.

Autorizuotas kapitalas \$ 120.000

prez. J. Skučas, RA 2-6152, 6966-44 Ave. Rsm.

Izd. E. Griganavičiūtė RA 7-4097.

Reikalų Vedėjas D. N. Baltrukonis, CR 6-5075.

Sta Nu DE LUXE DRY CLEANERS

117—6th AVENUE, LACHINE

ME7-6727

Sav. P. RUTKAUSKAS

LIETUVISKOJE MEDŽIO DIRBTUVĖJE

BALTIC

Daromos įvairios durys, langai, virtuvėms kabinai ir kiti įvairūs medžio dirbiniai.

SAV. K. KIAUSAS ir J. ŠIAUČIULIS

yra tos srities specialistai su 22 metų praktika Lietuvoje, Vokietijoje, Anglijoje ir Kanadoje.

Lietuviams nuolaida.

Adresas: 547 Lafleur Str., Ville LaSalle,

Montreal, P. Q.,

Tel.: DO 6-3884.

A. NORKELIŪNAS

Commissioner of the Superior Court of Montreal

MONTREAL ENTERPRISES REG'D.

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMAS.

6695—35-ta Ave., Rosemount (kamp. St. Zotique)

Montreal 36, Que.

Tel. RAYmond 7-3120.

SIUNTINIAI

LIETUVON IR Į KITUS SOVIETŲ KRASTUS

per ANGLIJĄ ir ŠVEDIJĄ.

Visų rūšių siuntiniai pigiausiomis kainomis

per Janiną ADOMONIENĘ.

Siunčiame įvairiausius vaistus, gydymo reikmenis, medžiagas, drabužius, odas, avalynę, siuvimo mašinas, akordeonus, dviračius, maistą ir tt.

Užsakymai iš kitur primami paštu.

Siuntiniai pilnai apdrausti.

Kreiptis: 1319 St. Germain, Vile St. Laurent, Montreal, P. Q. Tel. RI 4-6940.

BELLAZZI - LAMY, INC

DO 6-6941

76/79 George St.,

Ville LaSalle.

Įvairi medžio statybinė medžiaga. Durys, langų rėmai.

Insuliacija, fen-Test, Masonite, statybinis popieris.

M. MAČIUKAS

VYRIŠKŲ IR

MOTERIŠKŲ RŪBŲ

SIUVĖJAS

AUGSTOS KOKYBĖS

RANKŲ DARBAS

ANGLISKOS MEDŽIAGOS

79 ir 81 St. Zotique St. E.

Tel. CR 7-0051. MONTREAL.

MŪSŲ SPORTAS

VEDA KAZYS BARONAS

KANADOS SPORTO APYGARDOS ŽINIOS

Kanados Sporto apygardos komitetas svarstė ateinančio sporto sezoną Apygardos pirmybių tvarkaraštį. Pagal cilės tvarką, šiais metais apygardos pirmenybės turėtų ruošti L. S. K. „Kovas“ Hamiltone. Tuo reikalu Apygarda minėtam klubui pasiuntė raštą.

Prieš kiek laiko, K. S. Apygarda išsiuntinėjo klubams raštus, atsiklausdama jų, šiuo metu turimą komandų skaičių atskiros sporto šakose. Šios žinios reikalingos tikslėsniam pirmenybių tvarkaraščio sudarymui. Prašoma klubų galimai anksčiau ir tiksliau atsakyti.

Pagal FASK-to numatytą eilę XI-ju š. Amerikos žaidynių I-ji ratą turėtų praversti Kanados Sporto Apygarda. Tam tikslui Apygardos komitetui praėjo jėskoti tinkamų saių Apygardos ribose.

Šiuo metu dar nėra galutinai paaiškėjusi jaunių A, B, C klasių ir mergaičių A, B, C klasių amžiaus riba. Ši riba galutinai turės paaiškėti FASK-to klubų atstovų ir sporto darbuotojų suvažiavime New Yorke.

K. S. Apygardos Komitetas vienu balsu išrinko geriausiu 1960 metų Apygardos sportininku Algį Žalinską (P. P. S. K. „Aušra“). A. Žalinską pastatė naujus žaidynių rekordus X-se š. Amerikos žaidynėse Čikagoje: trišuolis vyrų kl. 41'1½"; 100 ydardų (jaunių A kl.) 10,6 sek.; 220 ydardų (jaunių A kl.) 23,3 sek.; į tolį (jaunių A kl.) 21'6¾", į augštį (jaunių A kl.) 5'4½". Ontario AAU pirmenybėse naujas rekordas į tolį 20'10" ir keturios pirmos vietos (į augštį, 100 ydardų, 220 ydardų ir trišuolis). Ka-

nados AAU pirmenybėse 100 ydardų I vieta; į tolį ir į augštį antros vietos. Be to tarpinestė lietuvių rungtynėse Clevelandas — Torontas, keturios rungtynėse savo pasekmes pagerino.

KANADOS SPORTO APYGARDA.

SPORTAS LIETUVOJE

— Danutė Mulevičiūtė pasiekė naują Lietuvos rekordą šaudymo varžybėse. Šaudydama mažojo kalibro šautuvu 60 šūvių iš 50 metrų nuotolio, ji išmušė 578 taškus.

— Naujas Lietuvos rekordas pasiektas šaudymo varžybėse. Jo autoriai — D. Mulevičiūtė, Z. Reivydaite ir D. Staniūnaitė, kurios, atlikdamos mažojo kalibro šautuvu standartą 3x20 išmušė 1638 taškus.

— Lietuvos futbolo taurės turnyro nugalėtoju tapo Panevėžio klubo komanda. Lemiamose rungtynėse ji nugalėjo Kauno „Inkaro“ vienuolikę rezultatu 2:1.

— Vilniuje viešojo Latvijos šaškininkai. Dvi dienas trukę tradicinis susitikimas tarp svečių ir Lietuvos rinktinės.

Kiekvienai komandai atstovavo po 25 šaškininkus. Bendras susitikimo rezultatas 33,5:16,5 Lietuvos naudai.

— Kelis naujus Lietuvos rekordus pasiekė respublikos šaškininkai. Mažą kalibro šautuvu standarte 4x40 V. Bojerčius, V. Šileika, G. Gudas ir A. Mašaitis išmušė 4345 taškus.

Kauno Medicinos instituto studentas V. Bojerčius stačiomis išmušė 358 taškus ir vienu tašku pagerino S. Petrauskio priklausiusį respublikos rekordą.

fin. sekret. pareigas, iš viso ne su kandidatavęs ir vedęs propagandas.

Į Pittsburgho suvažiavimą šiais metais vykti negalėjau, nes tą patį mėnesį turėjau dalyvauti pusseserės vestuvėse Chicagoje.

Kas liečia revizijos patikrinimo netvarką, ją patvirtino ir dabartinės revizijos komisijos narys K. Jesevičius per SLA susirinkimą š. m. rugp. 27 d. Nesu prantama kodėl J. Dilys gina tokį P. Polgrimo siuntimo būdą.

Kodėl P. P. nenori kad bankas žymėtų valiutos skirtumą ant kvitų? Šį klausimą iškėlė ne J. Š., o K. Jesevičius 1958 m., kuris ir dabar yra revizijos kjoje.

Tiesa, man būnant fin. sekretorium, kuopai išsikūrus, buvo siunčiama senu metodu, tuomet niekas nebuvome patyrę, visi naujokai, niekas neįnešė kito kitių projektų, bet kuopon anuomet, įėjo ir patyrusių organizaciniame darbe žmonių ir kuopa privalo eiti prie tobulesnės santvarkos.

Toliau P. P. klausia, kokių tikslų J. Š. kimba prie atskirų asmenų, o nesikreipia į kuopos valdybą dėl revizijos patikrinimo akto. Tai todėl, kad nuo kovo 26 d. iki gegužės 14 d. J. Dilys neperdavė valdybai akto. Revizijos komisija po susirinkimo kovo m. 26 d. akto turėjo perduoti iki sekančio kuopos susirinkimo.

Š. m. rugsėjo 10 d. nuvykau pas kuopos sekretorių pažiūrėti, kaip atrodo aktas ne juodraštyje. Kas buvo skaitoma iš juodraščio š. m. kovo 26 d., iš dabartinio akto laikas išmesta. Kas svarbiausia, vis nėra akte pažymėta, kiek dolerių pasiųsta už praėjusius metus.

P. Polgrimas netiesą sako, kad J. Š. susirinkimo protokolas tik po daugelio taisymsų buvo priimtas. Buvo nežymi viena pataisa, ir kuopos pirmininkas po to pataisa pasirašė, tai kaip gali būti dar vis protokolas taisomas?

Toliau P. Polgrimas kaltina J. Š., kad būdamas kuopos finansų sekretorium, neįnešęs nė cento, o turėjęs įnešti 20 dol. Duosiu davinius, išsiuntimus ir valiutos skirtumą, koks buvo 1955-6 metais.

Ištrauka iš revizijos patikrinimo

Lietuviai advokatai NEIMAN, BISSETT & SEGUIN

Barristers, Solicitors,
Notary Public.35 Heyden Street
(netoli Bloor ir Yonge)
Toronto 5, Ont.
Tel. Office WA 4-9501
Res. BE 3-0978

Lietuvio Advokato Įstaiga
Victor D. ALKSNIŠ
Advokatas — Notaras
62 Richmond St. West
(Kamp. Bay ir Richmond)
Room 901,
Toronto, Ont.
Telefonas EM 2-2585

A. E. McKAGUE

Barrister and Solicitor
Advokatas ir Notaras
Tel. EM 4-1394, EM 4-1395
1008 North Ontario Bldg.
330 Bay Street,
TORONTO 1, Ontario.

Taupyk ir skolinkis kredito kooperat

„P A R A M A“

Paskola 1 asm. iki \$ 3.000.—

Paskolos, indėliai ir gyvybė apdraus.

Darbo valandos:

Pirmad. ir penktad. nuo 10—12 v. ryto ir 5½—9 v. vak.
Antradieniais nuo 10—12 v. ryt. ir 7—9 v. vakaro.
Trečiadi. ir ketvirt. nuo 10—12 val. ryto. Vak. uždaryta.
Būstinė: Lietuvių Namai, 1129 Dundas St. W.
Toronto, Ont.
Tel. LE 2-8723.

nimo akto 1956 m. gegužės m. 25 d.

SLA 278 kp. pirmas pinigų siuntimas įvyko 1955 m. birželio mėn. 9 dieną. Pasiųsta per Imperial banką 89.10 dol. valiutos skirtumas gautas kuopos naudai — 75 ct.

Antras siuntimas 1955 m. liepos 16 d. Pasiųsta 52.65 dol., val. skirtumas gautas kuopos naudai 45 ct.

Trečias siuntimas 1955 m. spalio 27 d. Pasiųsta 82.52 dol., val. skirtumas gautas kuopos naudai 35 ct. Aukų iš Igno Šajaukos gauta 18 ct. Aukų iš A. Klimo gauta 27 ct. Viso pajamų 2 dol.

1955 m. lapkričio 18 d. pasiųsta 72.36 dol., primokėta — 52 ct. 1956 m. sausio 13 d. pasiųsta 66.66 dol., primokėta — 41 ct. 1956 m. vasario 10 d. pasiųsta 61.71 dol., primokėta — 40 ct. 1956 m. balandžio 9 d. pasiųsta 235.95 dol., primok. — 1.10 ct.

Kuopos daktarui, Dr. V. Tammemagi, kuopos pirm. patartas, už siuntinėjimą narių aplikaciją įteikiau ant zenkiukų 1 dol. Viso 2.43 ct.

Kuopai įsisteigus teko dirbti kaip sekretoriui.

Pirmieji nariai privalėjome siųsti asmens dokumentus į centrą amžiumi nustatyti. Dokumentai buvo siunčiami registruoti, kas pareikalavdavo žymiai daugiau išlaidų, kaip dabar, normaliai kuopai esant.

Per tą laiką būnant fin. sekretorium, susirašinėjimui ir dokumentų siuntimui išleidau 2.89 dol. Viso išleidau 6.32 dol.

Atsakaičius pajamas, pajamas, kurias gavau iš valiutos skirtumo ir narių 2 dol. SLA 278 kuopa liko man skolinga 4.32 dol.

1956 m. gegužės 27 d. perdaviau P. Polgrimui visus dokumentus, kokie priklausė fin. sekretoriui, ir P. P. gerai žinojo, kad J. Šarapnickas yra padaręs daugiau išlaidų, negu gavęs pajamų valiutos skirtumo. Rašant perdavimo aktą, aš prisiminiau, ar bus išmokėtas išlaidų skirtumas.

P. Polgrimo žodžiai: Kuopa yra jauna, neturi kasos pinigų, tegul būna tos išlaidos Tėvynei labiau. Taip aš ir nereikalaavau savo įdėtų pinigų.

Nesuprantu, kodėl P. P. tokius šmeižtus rašo, žinodamas, kad J. Š. yra pridėjęs savo pinigų, būdamas fin. sekretorium.

Be to kuopai kuriantis buvo me 11 narių ir per mano kaudenciją pasiunčiau apie 700 dol. Dabar mes skaitome 50 narių ir metų bėgyje pasiunčiama per 2 tūkstančiai. Aš siun-

PIGIAUSI SIUNTINIAI LIETUVON

Pramonės gaminiai —
Maistas — VaistaiSiuntiniai pristatomi per
3 — savaites.JANIQUE TRADING
CO. LTD.835 Queen St. W.,
Toronto. Tel. EM 4-4025.

LIETUVIAI KURIA LIETUVISKAS SEIMAS

Savo laimei ir tautos gerovei. Kas neranda lietuviškos aplinkumoje, tesikreipia adresu: G. Žilvitis, 7722 George St., LaSalle, P. Q., Canada. Paslaptis garantuota. Patarnavimas nemokamas, nes reikalas tautinis.

ATSISAUKIMAS Į VISUS LIETUVIUS

Brangūs broliai ir sesės Lietuviai!

Į Jus kreipiasi Lietuvos savanoris - kūrėjas, laisvės kovų dalyvis, daug kartų sužeistas ir dėl to netekęs šimto procentų darbingumo ir kaipo toks — viščiškai nedarbingas. Suprantama ir aišku, kad jokio darbo gauti negaliu. Gyvenu tikrai iš žmonių labai kuklaus uždarbio. Ji per savaitę teuzdirba tikrai apie 18—20 dolerių, nes ir ji — ne jauna ir geriau apmokamo darbo negauna.

Aš į jus, Tautiečiai, kreipiuosi šitokiu reikalu: Aš esu gavęs

čia pinigų per Imperial banką, ir akte yra pažymėta, o dabartiniam akte nėra žinoma, per kokią įstaigą siunčiami pinigai. Kas nori, tuojau gali man siųsti pinigų pagal patikrinimo aktą (1956 m. gegužės 25 d.) patikrinti. Patariu P. Polgrimui tą padaryti iki naujų metų.

P. Polgrimas mini, esą aš parašęs skundą prieš kuopos valdybą š. m. gegužės m. 24 d., tai yra grynas melas.

Kas nėra aišku, aiškinkimės, bet nedarykime prasimanymų. Neteisingai rašant ar kalbant, netoli nueisi.

J. Šarapnickas.

karalienės Mikaldos Sabijos prašavimų knygutę. Jos pranašavimų mūsų gyvenime jau daug kas išsipildė, pildosi ir ateity dar pildysis. Kadangi mes dabar gyvename labai įtemptus ir nepaprastus laikus, todėl tokia knygutė perskaityti būtų labai įdomu.

Dėl to aš nutariau gautąjį originalą atspausdinti. Noriu prašyti Brolių ir Sesių lietuvių, kad minėtą knygutę daug kas užsisakytų. Ji nebrangi, jos kainą tik 50 centų (pusė dolerio). Tokiu būdu, mums bus labai įdomu pasiskaityti ir tuo paremti savo tautietį, laisvės kovų karo invalidą, palikusį be darbo, be sveikatos ir svetimame krašte turintį daug vargo ir nedaug teklia.

Turiu viltį, kad lietuviai mano gyvenimą atjaus ir įvertins, ir be pažiūrų skirtumo tą knygutę daugumas užsisakys. Iš anksto visiems užsisakiusiems reikiu nuoširdų lietuvišką aciu.

P. Pleskevičius.

Mano adresas: P. Pleskevičius, 288 Emerald Street North, Hamilton, Ont., Canada.

N. L. red. p. Pleskevičiaus kreipimąsi nuoširdžiai palaiko ir tautiečius kviečia siųsti jam ne mažiau kaip po dolerį už vieną knygutę.

Be knygos nėra kultūros

Viena žinokime: knyga yra tas, kas užpildo ir laisvą laiką, ir nemigo naktis, ir bet kurią negerą nuotaiką. Knyga be to, suteikia naujų minčių, atidaro naujas, plačias padaires ir patenkina dvasiškai. Todėl įsigykime sau ir dovanų artimiesiems, vaikams ir jaunimui.

7-tos Lietuvių dienos METRAŠTIS \$ 1.00
F. Neveravičius. BLAŠKOMOS LIEPSNOS. \$ 2.00
Romanas I ir II tomai, kiekvienas po \$ 5.00
Lietuvių PATARLĖS IR PRIEŽODŽIAI \$ 3.75
N. Mazalaitė. PJŪTIES METAS. Romanas \$ 4.00
Kazys Jakubėnas. ŪŽIA MELSVAS ŠILAS \$ 4.00
Maironis. RINKTINIAI RAŠTAI I ir II tomai po \$ 4.00
J. Savickas. ŠVENTOJI LIETUVA. Romanas \$ 1.25
I. Joergo. TAIKA ATEINA Į SLĖNĮ. Romanas \$ 1.25
F. Timmermanas. KAIMIETIŠKOJI PSALMĖ. Roma. \$ 2.50
J. Grušas. KARJERISTAI. Romanas. 2 tomai \$ 1.25
J. Sužiedėlis. ŽALGIRIS. Romanas \$ 5.00
E. Ožėskienė. PRIE NEMUNO. Romanas \$ 3.00
Grimų PASAKOS. Iliustruota. \$ 2.00
A. Baranauskas. KALVOS IR LANKOS. \$ 1.40
St. Būdavas. RŪSTI SIENA. Apysaka. \$ 2.00
A. Giedrius. PASAKĖČIOS. \$ 5.00
V. Pietariš. ALGIMANTAS. I ir II tomai \$ 3.00
J. Ignatonis. IR NEVESK Į PAGUNDĄ. Romanas. \$ 2.00
V. Ramonas. MIGLOTAS RYTAS. \$ 1.25
J. Kralikauskas. ŠVIESA LANGE. \$ 4.00
J. Gandrimas. IS LIETUVOS MUZIKINĖS KŪRYBOS ISTORIJS. \$ 5.00
Bronys Raila. TAMSIAUSIA PRIEŠ AUŠRĄ \$ 2.00
Algirdas Gustaitis. ALGIS TRAKYS IR TAKSIUKAS SLEIVYS. Jų nutikimai Lietuvos kaime, I-ji dalis: Kova su gaidžiu. Dail. Vyt. Stasiūnaitis. \$ 5.00
Mykolas Slezevičius. KELIŲ AUTORIŲ ATSIMINIMAI \$ 0.50
Vladas Šlaitas. ANT SAULĖGRAŽOS VAMZDŽIO (premijuota) \$ 1.75
Fr. Mauriac. GIMDYTOJA, romanai \$ 2.00
A. Kutkus. ARTISTO ATSIMINIMAI \$ 1.50
Ant. Škėma. ŽVAKIDĖ. \$ 1.75
Fr. Mouriac. GIMDYTOJA, romanai \$ 3.00
Levinskas - Banišauskas. ANGLIAKASIŲ ATSIMINIMAI \$ 1.25
J. M. Valter. SIDABRAS PRIE SANDAVAKO, Sibiro romanai \$ 1.00
1960 METŲ KALENDORIUS, 60 pusl. \$ 3.00
Lietuviškasis LIBERALIZMAS, 12 autorių \$ 3.50
Mokyklai ir gyvenimui. LIETUVOS ŽEMĖLAPIS \$ 0.50
Su aiškinimais, vietų vardais ir tt.

Žurnalas LIETUVA \$ 5.00
M. Katiliškis. MISKAIS ATEINA RUDUO Romanas \$ 2.00
P. Babickas. DRAMBLIO KOJOS. \$ 1.50
S. Miglinas. PAVERGTJOJI LIETUVA \$ 1.50
S. Miglinas. LIETUVOS SOVIETINĖS AGRESIJOS DOKUMENTUOSE. \$ 0.50
„STUDENTŲ VARPAS“ \$ 1.50
J. Mingirdas. PATARLĖS, PRIEŽODŽIAI, POSAKIAI \$ 2.00
„VARPAS“ (dvigubas) \$ 4.00
Dr. J. Prunskis. RINKTINĖS MINTYS \$ 2.50
J. Simonaitytė. PENKIŲ PAVASARIŲ AUDROJ. \$ 0.50
E. Bačelis. KOLCHOZAI LIETUVOJE \$ 1.50
Karolė Požeraitė. DIDVYRIŲ ŽEMĖ. \$ 1.50
Paulius Jatulis. PO TUKSTANČIAIS KAUKIŲ \$ 1.50
V. Čižiūnas. TAUTINIS AUKLĖJIMAS ŠEIMOJE \$ 0.75
B. Pūkelevičiūtė. METUGES. \$ 2.50
Merimee. KOLOMBA, romanai. \$ 0.75
V. Zemkalis. KUDIRKOS SAJODIS \$ 2.00
B. Stundžis. BURIAVIMAS IR JORININKYSTĖ \$ 2.00
K. Požeraitė. NUSIDEJĖLĖ, romanai \$ 1.50
J. Gruodis. VISUR TYLA, AGUONĖLĖS, RŪTA, RUGIAGĖLĖS \$ 1.50
Dr. K. Grinius. ATSIMINIMAI ir MINTYS \$ 0.75
P. Orintaitė. MARTI IS MIESTO \$ 1.10
V. Tamulaitis. SUGRĮŽIMAS \$ 0.75
Vytis, RAUDONOJI ŽVAIGŽDĖ, žudynės \$ 0.25
Prof. Roemeris. LIETUVOS SOVIETIZACIJA \$ 1.50
Pinigus siųskite adresu: 7722 George St., Ville Lasalle, Montreal 32, P. Q., Canada.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA

BALTIC EXPORTING Co.

849 College St., Toronto, Ont., Canada. Tel. LE 1-3098

Įvairūs siuntiniai

Į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ ir USSR.

Prašome reikalausti mūsų naujai atspausdintą

vaistų katalogą Nr. 2.

Taip pat siunčiame iš Europos valstybių AKORDEONUS, SIUVAMAS MAŠINAS, INVALIDAMS KĖDES, LAIKRODŽIUS, MAISTĄ ir kitką.

Iš Kanados:

Siunčiame paprastu ir Jūsų sudarytus ir apdraus tus įvairius siuntinius.

Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.

Gyveną ne Toronte, prašome savo sudarytus iki 17 svarų gryno svorio siuntinius, bei užsakymus reikmenims iš Europos valstybių, siųsti mums paštu ar ekspreisu. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą.

Mūsų patarnavimas greitas ir sąžiningas.

SKYRIAI:

105 Cannon St. E., Hamilton, Ont. Tel. JA 3-6686
ponia V. Juraitis.94 Douglas St., Sudbury, Ont. Tel. OS 3-5315
ponia M. Venskevičienė.

Darbo valandos: pirmadieniais-penktadieniais nuo 9 v. ryto iki 7 val. vak. Šeštadieniais—nuo 9 v. ryto iki 5 val. v.

SAVININKAI S. IR A. KALUZA

HAMILTON

HAMILTONO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS ŽINIOS

B-nės Valdyba praneša, kad pradedamas rinkti solidarumo mokestis. Prašome visų tautiečių atlikti lietuvišką pareigą, su mokant tą nedidelį mokestį, kuris yra renkamas tik kartą metuose.

Solidarumo mokestis bus renkamas tiek ilgai, kol bus apmokėti visi b-nės nariai. Kad palengvintų valdybos nariams rinkimo darbą, kuris reikalauja tiek daug laiko, maloniai prašome visų narių sol. mokestį mokėti bet kuriam ir bet kokia proga, sutikdam valdybos nariui, už ką mes iš anksto tariame ačiū.

Taip pat sol. mokestį galiu mokėti Kr. bankelyje „Talia“ ir notaro p. Liudžiaus įstaigoje, 13 King St., E.

UNITED NATIONS FESTIVAL

15 metų sukaktuvių proga United Nations, Hamiltono skyrius, ruošia didelę šventę. Šventė įvyks spalio 29 d., 8 val. v., „Delta Collegiate Auditorium“.

Programą atliks per 10 tautų būių, pasirėdžiusių savo gražiausiais tautiniais rūbais, demonstruosdami savo tautinius šokių ir dainas. Ten matysime ir mūsų gražiausių tautinių šokių grupę, ved. p. Breichmanienės.

Po koncerto ten pat valgykloje bus pardavinėjami kiekvienos tautybės pagaminti, įvairūs pyragaičiai ir kava.

Žinoma, čia pasireikš didelė konkurencija tarp tautybių savo įvairių saldumynų didybėje. Todėl mes, nenorėdami būti nustumti į paskutinę vietą maloniai prašome visų mūsų mielių šeimininkų prisidėti prie praturtinimo ir pajvairinimo lietuviško pyragaičių stalo.

Šalia mūsų lietuviškų saldumynų stalo, bus suruošta ir parodėlė. Tuo reikalu rūpintis yra pavesta p. L. Skripkutei. Jeigu kas gali, nors menku dalykėliu prisidėti prie tos lietuvių propagandos, prašome skambinti p. L. Skripkute, JA 9-4811.

Visi parodos daiktai bus gairantuoti ir greitai grąžinti jų savininkams. Biletų į tą šventę galima gauti pas b-nės pirmininkę G. Skripkutę. Biletų kaina: suaugusiems 1 dol. vaikams 50 ct.

Hamiltono B-nės V-ba.

HLN NAUJŲ NARIŲ ŠARŠAS NR. 29

Žemiau skelbiame HLN naujų sąrašą tik vienas Biekša Martynas, įnešęs 100 dol., yra iš Hamiltono, o visi kiti iš kaimyninių vietovių.

Iš St. Catharines, Ont.: 200 dol. įnešė Pūšienė Elzbieta; po 100 dol. Pūslis Liūdas, Bojūšis Kazys, Racevičius Benas ir Apolonija, Grigaitė Violeta, Wulff Vally ir papildomai net trečia šimtinė gauta iš Daugienės Domicelės.

Iš London, Ont. po 100 dol.:

A. LIUDZIUS, B. L.

Viešasis Notaras
(Notary Public)

Advokatas iš Lietuvos.

Namų, žemės ar bet kurio biznio pirkimo-pardavimo dokumentų sudarymas ir visi kiti notariniai reikalai. Teisiniai pataravimai. Morgiai.

Įstaiga: JA 7-5575;
Namų: FU 3-8928.

20 King Street East,
Hamilton.

TAUPLYK IR SKOLINKIS BANKELYJE „TALKA“

Išduodamos paskolos iki \$3,000.

Morgiaių paskolos iš 7% iki 50% turto vertės.

Indėliai, paskolos ir nario gyvybė apdrausta.

Darbo dienos: pirmadieniais, trečiadieniais, ketvirtadieniais 9—12 val. ryto; antradieniais ir penktadieniais 9—12 val. ryto ir 5—8 val. vakare.

Minden Building, 20 King St. E., Room 13,

notaro A. Liudžiaus įstaigoje II augšte, tel. JA 7-5575.

RODNEY, Ont.

PARDUODAMA 200 AKRŲ TABAKO FARMA.

Leidimas auginti 72 akra, 2 — specialiai tabakui ir gyvuliams bei padargams. Dvigubas dydžio šiltadaržis, 8 džovyklės naujas — pusininkui, 2 barnės šildomos natūraliu gazu.

WINNIPEG, Man.

MIRĖ VAISTININKĖ V. L. MALINAUSKIENĖ

Kartu su nuo medžių krintančiais pageltusiais rudens lapais, mirtis išplėšė vieną lietuvišką sielą, kuri vis dar troško sugrįžti į savo gimtąją šalį. Tikrai žiauru, kad iš mūsų iš toli atbloktų grynai lietuviškų širdžių, kas metai mirtis vis atskaito po vieną, du, tris ir po daugiau ir palydi į nebesugrįžtamą kelionę.

Ši mirtis atėjo ne iš eilės ir atrodo ne tam, kuriam priklausė, bet tam, kuris buvo pašauktas, todėl netenka nustebti, kad nelaiku.

Winnipegio lietuvių kolonija išgirdo: mirė farmacutinė Vanda „Liucija Malinauskiene, spalio 8 d. St. Boniface ligoninėje.

Mokslus ėjo Kaune Vytauto Didžiojo universitete. Į Kanadą atvyko 1949 metais. Atvykusi, Winnipeg dirbo įvairiose vaistinėse kaip farmacutinė. Paskutiniu laiku dirbo St. Boniface ligoninėje ir Meyers vaistinėje. Ji paliko vyrą agronomą Joną, sūnų Algimantą Win-

PADEKOS

Man gulint ligoninėje, nesi tikėjau sulaukti tokio didelio skaičiaus lankytojų, kurie mano savo atsilankymu pridavė stiprybės ir sutrumpino sirgimo dienas.

Už jūsų nuoširdų užjautimą, bei pagūdą, gėles bei kitas dovanas, tariau viešą padėką šiems geriems prieteliams: Tėvui kun. B. Mikalauskui, p. Liaksienai, pp. L. I. Vysniauskams, p. Piliponienai, pp. Diliams, SLA 278-tai kuopai, per J. Sarapnicką, B-nės pirm. Jonui Grigui, p. S. Zubrickienai, p. A. Zubrickienai, p. S. Satkams, p. S. Galdikienei, p. J. Bučiauskui, pp. J. J. Grigams, p. F. Briedis, pp. Pushenei, pp. Karveiams, pp. Vilbikiams, taip pat seseriai ir švogriui Ališauskams už kasdienį iankymą ligoninėje ir globojimą namuose. Jeigu kurių čia neįvardinau, prašau atleisti. Visiems, visiems nuoširdus ačiū.

P. Polgrimienė.

bu prisidėjusioms, ruošiant vašes Kr. Tarybos nariams p. N. Navickienei, p-lei O. Mikšytei ir p-lei L. Skripkutei.

Hamiltono B-nės Valdyba.

Pasiklauskite savo gydytojo ar vaistininko

ČESNAKAS

YRA JUMS SVEIKA

PADEDA jums išsilaikyti stipriais ir sveikais. Per amžius milijonai žmonių naudojo česnaką dėl sveikatos, tikidami jo gydomąja ir stiprinančią galią. Česnakas yra natūralus antiseptinis vaistas, kuris apsaugo kraujo sistemą nuo nešvarumų.

Dauguma naudojančių jį vertindavo kaip lengvinantį artirio reumatizmo skausmus. Adams Pearles Garlic (česnakas) turi savyje salicylamide — išbandyto skausmų palengvintojo. Gryna česnako alyva yra ištraukta iš česnako galvutės ir šitokioje sukoncentruotoje formoje gaunama viską, ką šis veiksmingas augalas teikia. Adams Garlic Pearles (česnakas) yra be kvapo ir be skonio — lengvai priimamoje kapsulių formoje.

Dar šiandien nusipirkite pokių iš savo vaistinės ir pamatysite, kaip jie ir jums galės padėti. Jūs ištikrųjų būsite patenkinti taip padarę.

„ATEITIS“ PRIKLAUSO...

Atkelta iš 3-čio pusl.

bylos. Gali būti dar ir toks atsitikimas, kad kuris nors aktyvus partijos narys „paskelbiamas“ pirmūnu darbininku“. Šioji auka pilnai supranta, kad viša jo statoma karjera gali staugiai sugriūti ir jam nėra kitos išeities, kaip pasidaryti savanoriu į „pirmūnus darbininkus“.

Aš atradau, kad paskutinis šio viso proceso veiksmas yra lenktyniavimas tarpe fabrikų, palydimas intensyvios propagandos, iškilių, kalbų šūkių ir medalių. Savaime suprantama, darbo metodai naudojami nugalėjusių pirmūnų - darbininkų, o taip pat jų fabriko bei vadovybės, yra viešai skelbiami spaudoje ir auklėjamieji turinio filmuose. Tačiau

yra ir antroji pinigų pusė.

Pergalė lenktyniavime viena me fabrike reiškia pralaimejimą kitam fabrikui.

Pralaimeję socialistinį lenktyniavimą fabrikai pasidaro įvairių tyrinėjimų bei kvotų taikiniai įvairioms ministerijoms ir partijoms bei darbo sąjungoms komitėjoms. Šaukimai savikritikai ir paprastai kritikai stačiai lyja ant pralaimejusių socialistinių lenktyniavimų, o toliau seka vadovybės pertvarkymas. Po to vėl viskas nutyla tol, kol pasi-

daro nauji šūkių, kaip pavyzdžiui: „Mano darbas yra mano liudininkas“, „Kirkime imperializmo veidą socialistinio darbo kumščiu“ ir panašius. Viskas vėl prasideda iš naujo. Socialistinio darbo herojai dirba net pasiūkinėdami, šaukia, dideliais užsimojimais kerta savo kirkomis, išdidžiai pozuoja kar toniniuose traktoriuose.

Didesnę dienos dalį aš praleidau tokioje fabrike ir vėlokai po pietų sustojau kieme prie biuletenio (skelbimų) lentos, ant kurios jau buvo iškabinta socialistinio darbo pirmūnų pavardės ir jų viršnormio darbo ar skaičiavimas procentais, kartu su dideliais šių herojų atvaizdais. Tai buvo normalūs veidai normalių žmonių, bet dauguma iš jų matomai stengėsi priimti rimtą ar net karingos nuotaikos išvaizdą. Pradėjo lyti ir dideli lietaus lašai pradėjo tėti milžiniško viršnormio darbo skaitmenis skelbimų lentoje: 175%, 202%, 238%...

Aš neturėjau liptalėio, todėl skubiai bėgau per fabriko kiemą į vartų sargo būdelę. Vartų sargas atsikukęs pasižiūrėjo į mane ir pusiau rimtai, pusiau juokaudamas paklausė „Kur jūs bėgate? Nuo ko bėgate?“

Bus daugiau.

LaSalle, Que.

DOMINIC 6-0470

W. Theraux

LASALLE HARDWARE

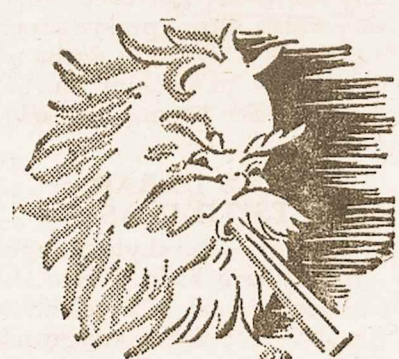
IRANKIAI — CIL DAŽAI — NAMŲ REIKMENYS.

Dažų problemas paveskite mums.

7688 Edward St.

LaSalle.

GET READY for Winter!

Pasiruoškite
besiartinančiai
žiemei!

NEBEDELSKITE! UŽSISAKYKITE

COKE
ANGLIS
ALIEJŲ

DAR ŠIANDIEN PAS VIENINTELĮ LASALLE VISŲ RŪŠIŲ KURO PREKYBININKĄ SKAMBINKITE

DO. 6 - 0515

š e š i sunkvežimiai

JŲSŲ DISPOZICIJOJE SKUBIAM PRISTATYMI — LAIKE VIENOS VALANDOS.

SUDAROME SUTARTIS

CENTRINIAM ŠILDYMI

IR PEČIAMS

Teiraukitės mūsų

AUTOMATIŠKO TIEKIMO

sistemas.

RAYMOND BROS.

288 - 1st AVENUE

LASALLE

MONTREAL

I MONTREALI PAKVIES TAS J. STUKAS SU FILMAIS IR PRANEŠIMU

Plačiai pagarsėjęs savo Lietuvoje trauktais filmais ir greta to pranešimais apie dabartinę Lietuvą, p. J. Stukas yra pakviestas atvykti į Montrealą šio parodoje, jo paties šiemet Lietuvoje padarytus filmus, kurie be cenzūros yra jo atvežti iš Lietuvos. J. Stuko filmai ir jo paties patyrimai Lietuvoje — Vilniuje ir Kaune, — taipgi jo pasakojimas apie dabartinę Lietuvą, kurią jis pats matė, kiek tikta galima buvo, apvažinėjo, yra įdomūs ir objektyvūs, — to dėl jo filmams ir jo pranešimams žmonės labai domisi. Neabejojama, kad ir Montrealo lietuviai mielai norės pamatyti ir jo filmus ir išlausyti ir jo pranešimus apie dabartinę Lietuvą ir dabartinį Lietuvą gyventi.

TAUTOS FONDO ATSTOVYBĖS KANADOJE

Pirmininkas, Vaclovas Vaidotas praėjusį savaitgalį lankėsi Montrealyje. Jis buvo atsivežęs dokumentinę medžiagą, kad revizijos komisija galėtų padaryti reviziją ir, Montrealyje būdamas, suformavo naują Tautos Fondo komitetą, nes buvęs komitetas, dirbęs kelis metus, pasitraukė.

Naujojo TF komiteto pirmininku yra Br. Staškevičius ir nariais — K. Otto ir M. Šulmistas.

NEPR. LIETUVOS BENDRADARBIS

Kazys Baronas jau pasivažinėjo po Vokietiją, daug ką matė ir savo išpūdžių aprašymą atsiuntė N. L.-vai. Sekančiame Nr. nr-jė įdėsime pirmąjį jo laišką.

VISI Kviečiami ATSLANKPTI

Į K. L. K. Moterų dr. J. J. Montrealyje skrysiu ruošiamą vakarienę — balių, kurį įvyks lapkričio 5 d. — šeštadienį, A. V. parapijos salėje. Bus skani vakarienė, kurią paruos prityrę šeimininkės. Grižę puikus „Rythm Rovers“ kvartetas. Be to dar pamatysime labai grįžusį iš Lietuvos gautą, gintaro išdubintų parodėlę ir galėsime iš

Dr. V. GIRIUNIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
3940 Blvd. Rosemont
RA 7-5552; namų RA 1-0656.

Dr. J. ŠEMOGAS
5441 Bannantyne, Verdun.

Pirmadienį ir ketvirtadienį 7—9 p. m.
antradienį ir penktadienį 2—4 p. m.
trečiadienį 2—4 ir 7—9 p. m.
šeštadienį 11—1 p. m.

PO 7-3175; namų DO 6-9582.

DANTŲ GYDYTOJAS
Dr. J. MALISKA
2 biurai:

5441 Bannantyne, Verdun.
1396 St. Catherine St. W.
(prie Bishop).
Siute 419, tel. UN 6-8235
Namų tel. DO 6-0682

Nosies, gerklės ir ausų specialistas ir chirurgas

Dr. R. CHARLAND
78 St. Joseph Blvd. W.
VI 2-9958

Dr. E. Andrukaitis
956 SHERBROOKE E.
Tel.: LA 2-7236

SV. KAZIMIERO PARAPIJOJE

— Parapijos vakariinė šį šeštadienį, spalio 29 d., 7.30 vakaro Sv. Kazimiero parapijos salėje. Bus ir gausi loterija. Visi kviečiami dalyvauti.

— Kleb. kun. J. Bobinas pakrikštijo: H. ir A. Trasikių dukterį Loretos Bernadettos vardą; J. ir A. Bissonnette — Albiną dukterį Marie Pierrette Joanne vardu; M. ir P. Laurinaičių dukterį Lorraine Bernadettę Marguerite vardu ir M. ir M. Mačiukų dukterį Loretta Stasę Margaret vardu. Sveikiname tėvus ir linkime vaikams gerai augti.

SIDABRINĖS VEDYBŲ SUKAKTUVĖS

Mykolas ir Monika Grinkūs ir Vladas ir Bronė Mackevičiai susilaukė sidabrinį sukaktuvų Linkime geros sveikatos ir ilgiausių metų.

ROSEMOUNTO „LITO“

skyrus, praėjusį sekmadienį staiga susirgus p. Pr. Rudinskui, nebuvo atidarytas. Tačiau, jis vėl bus atidarytas sekančią sekmadienį, lapkričio mėn. 30 d., įprastu laiku, apie 10.40 val. maldų. Įėjimas iš 6-tos Ave ir ryto, po lietuvių 10 val. po Masson g-vių kampo, Vincent de Paul dr. jos patalpose.

BAZARAS N. PR. SESELIŲ NAUDAI JAU ARTINASI

Lapkričio 12—13 dd. visi esate kviečiami atsilankyti į Seselių namus. Ten Jūsų lauks įvairūs namų apyvokos reikmenys, gražios prijuostės, namų gamybos pyragai, uogienės, grybai. Veiks ruletė ir laimės ratas, oungo, laimės šulinys vaikams ir daug kitų įdomybių. Bus taipgi turtinga loterija, kuriai jau gautos kelios vertingos dovanos: moteriškas laikrodžius, 50 dol. vertės, vyr. elektrinė skumtimosi mašinėlė, 37 dol. vertės, ir keletas kitų. Būty labai gražu, jei mūsų prekybininkai ir kiti seselių geradariai, patiekiui ar keli susitarę, paskirti dar porą vertingesnių dovanų šiai loterijai.

Jūsų dovanos bazarui yra laukiamos seselių namuose. Aukos priimamos įvairios: daiktai, pinigais ir kt. Tik šį vienintelį kartą metuose seselės pasibėdžia iš mūsų duris, prašydamos paramos. Įvertinkim jų darbą ir pastangas ir prisidėkim nuo širdies prie šio bazarо pasisekimo.

RETAS DABAR ATSLITIKIMAS

kad kas nors užsisakytų knygų ir ypač didesnių kieki. Gerb. V. Stankauskas, iš Clevelando, Ohio, USA, užsisakė knygų už 17 dol. ir dar paskyrė N. L.-vai aukų 3 dol. Už tokių kultūrinių žygį miela yra p. V. Stankauską padėkoti ir parodyti visiems lietuviams pavyzdžiu.

P-lė M. Kripaitytė taip pat užsisakė knygų.

● P. Ladyga St. Adele, pasistatė motelių „Paris motel“, bet ant reklamos vyti.

ISNUOMOJAMAS

butas
Ville St. Michel,
9251 — 15 Ave
4½ kambariai, be šildymo, naujame name, moderniškai prausykla, balkonai; arti autobusų, krautuvės, mokyklos ir bažnyčios.
\$ 50 — 65 mėnesiui.

PARDUODAMAS

5 kambarių bungalow
tik \$ 51.—
mėnesiui.
Skambinti CR 6-3522

AUSROS VARTŲ PARAPIJOJE

AV parapijoje — 40 valandų atleidai

įvyks Kristaus Karaliaus šventės proga. Iškilnės vyks sekančią tvarką: penktadienį ir šeštadienį (šią savaitę): šv. mišios bus 7, 8, 9 val. ryto ir 8 val. vakaro. Švenčiausias Sakramentas bus iššatomas rytą 7 val. ir uždaromas vakare po pamaldų. Išpažinčių bus klausoma rytais ir vakarais. Pamokslai bus sakomi rytais po 9 val. mišių ir vakarais po mišių. Dalyvaujančiai atlaiduose laimi Visuotius atlaidus. Atlaidams vadovaus Tėvas Pranciškonas Garbukas. Visi parapijiečiai maloniai prašomi gausiai dalyvauti šioje parapijos šeimos šventėje. Sekmadienį bus procesija. Prašomi visi laisvi nuo tiesioginių pareigų, sekančią penktadienį ir šeštadienį, skirti valandę adoracijai prie švenč. Sakramento. AV.

Akademija Kristui Karaliui pagerbti

įvyks sekančią tuojau po Šv. Aušros Vartų parapijos salėje. Bus graži programa ir pasakaita Tėvo Garbuko, pranciškono. Dalyvauti yra kviečiami visi. Įėjimas visiems laisvas. Akademią ruošia Montrealio ateitininkai.

KRISTAUS KARALIAUS ŠVENTĖS

proga, spalio 30 d. 11 val. Aušros Vartų bažnyčioje įvyks iškilmingos pamaldos, kurių metu giedos sol. E. Kardinienė. Tuoj po pamaldų parapijos salėje vyr. ateitininkai ruošia akademiją. Programoje: pasakaita ir meninė dalis, kurioje dalyvauja sol. A. Paškevičienė, Nijolė Jauniūtė ir Marytė Taukaitė.

Įėjimas laisvas. Kviečiami visi kuokaitingiausiai dalyvauti.

Valdyba.

● Gavo stipendijas, be P. Petronytės, dar ir D. Januškaitė, L. Kiniauskaitė ir K. Graibaus.
● Mirė Marija Jukšienė. Lai dotuvės įvyko praėjusį penktadienį iš A. V. bažnyčios. A. A. Marija Jukšienė yra didžiausia Aušros Vartų parapijos fundatorė. Ji yra paaukojusi AV bažnyčios statybai 1800 dol.

● Ponios Žinaitienės, Montrealytės, pusseserė Agota Remienienė mirė JAV Pensilvanijoje. P. Žinaitienė reiškia užuojautą.

MAŠINOS SNIEGUI TIRPINTI

Sniegas Montrealiui sudaro didelį rūpestį ir brangiai ka tuoja. Reikia jis suimti ir išvežti. Šis darbas reikalauja daug išlaidų. Todėl miesto savivaldybė susirūpinusi pugesne ir paprastesne priemone. Tam tikslui miestas pernai įsigijo mašiną, kuri per valandą sutirpina 117 tonų sniego. Pasirodė, kad tai yra praktiška, todėl šiemet užsakyta antra tokia mašina.

NAKTIŲ UŽEIGŲ TVARKYMAS

nėra lengvas ir paprastas. Miestas bando jas tvarkyti ir šiaip ir taip, bet vis be gerų pasekmių. Dabar yra išleistas poverkis, pagal kurį naktiniai klubai, kabaretai ir kitos naktinės užieigos turi būti uždarytos 2 valandą nakties. Dėl to reikiama nepasitenkinimą naktinių įstaigų laikojujai, nes esą daugelis artistų netekia darbo, o miestas — kelių milijonų dol. pajamų, nes sutrumpinus laiką, su mažes ir pajamos.

TAISAU IR DAŽAU

lengvas mašinas.
Lietuviams nuolaida.
Skambinkite telef. DU 9-0571.
V. Sušinskas.

Taupyk ir skolinkis

SAVO KREDITO KOOPERATYVE „LITAS“

Santaupos pilnai apdraustos. Paskolos lengvai ir greitai duodamos bet kokiame geram tikslu. Bankas veikia: Šiokia dienais 1451 Crawford Bridge Ave, Verdun. Rytas — pirmadienį nuo 10 iki 1 val. ir šeštadienį nuo 10 iki 12 val. Vakaras — pirmadienį, trečiadienį ir penktadienį nuo 7 iki 8 v. Sekmadieniais Aušros Vartų Parapijos salėje banko patalpose nuo 10.30 iki 1 val. Pirm. A. Norkeliūnas RA 7-3120. Ved. D. Jurkus PO 7-4280

TORONTO

STUDENTAI ATŠVENTĖ MOKSLO METŲ PRADŽIA

Penktadienį šv. Jono salėje studentai linksmai ir tradicinai atšventė intium semestri. Tai buvo kaip ir kokių vakaras, nes visi apsirengę kaip „bytnai kai“ (Bohemos atstovai) ir dekoracijos tiko šiai temai. Buvo ir poezijos skaitymas bei fuk su „krikštas“.

I studentų skyriaus valdybą išrinkti: J. Treigys, S. Azubalis, V. Sičiūnas, V. Skrinškaitė ir A. Eišinaitė.

NORI KOEGZISTUOTI

Kai Amerikos kapitalistas ir didelis „laudiškai demokratinės taikos“ šalininkas Cyrus Eaton New Yorke iškėlė pietus sa vi draugui Chruščiovui, ten dalyvavo ir Ontario Hydro komisijos pirmininkas J. Duncan. Po to liberalų opozicija pasipiktino ir apkaltino jį atradus laiko pietauti su Chruščiovu, kuo met Duncanas sakėsi neturįs laiko dalyvauti su jo darbu tie sioginiai surištuose posėdžiuose.

Dabar, šeštadienio „Daily Star“ išspausdino CCF veikėjo dr. Frank Anceovich (lietuviškai vadinasi Pranas Ancevičius — Naujienų bendradarbis), gyvenančio Oakvilėje laisvą, kuriame jis teisina Duncan, rašydamas, jog tie akli ir neat sakingi demagogai (t. y. — liberalai), — kuriems visa mūsų demokratijos esmė ir Kanados ateitis neturinti reikšmės — vie toj didžiojo šiuo ypatingo vydzio ir didelės drąsos vyrų, besirūpinančių gyvybinėmis ne tik mūsų šalies, bet ir visos žmonijos problemomis, jie ji šmeižia tipiškai totalitaristiniu būdu.

Pažymėtina, kad p. Duncan neperšienai lankėsi Sovietijoje ir iš ten parsivežė gražiausių išpūdžių.

Taigi, dar vienas įdomus reiškinys koegzistencijos svartyne.

KARIUMENĖS ŠVENTĖS RENGIMO REIKALU

Apylinkės Valdyba su kūrėjų-savanorių, šaulių ir karių atovais turėjo bendrą posėdį, kuriame nutarta minėjimą ruošti gruodžio 4 d., sekmadienį, 4 v. Prisikėlimo parapijos salėje. Šis minėjimas numatomas praveisti visai skirtingai nuo kitais metais buvusių minėjimų, ta prasme, kad bus išvengta ilgesnių kalbų, o programą atliks šaulių kuopos scenos meno sek cija ir jaunimo pajėgos.

Eilės tvarka, šiemet šventės minėjimą ves karių atstovas K. Aperavičius.

● Pr. parapijos kunigai lankys parapijiečius sekančiose gatvėse: Birchview Crs., Elora Rd., Fairview Ave., Gilmour Ave., Glenwood Ave., Idyllwood Cres., Kennedy Pk. Rd., Oakview Ave. ir Runnymede Rd.

● Pr. Parapijos choro repeticijos šiuo momentu vyksta bendros pirmadienio ir trečiadienio vakarais 7.30 val. Dėkingi kirstams už jų uolumą, bet taip pat prašome, kad naujų baistų įsijungtų į mūsų balsingą chorą.

„PALANGOS“ VASARVIE TĖJE ST. COLOMBAN

dar galima pasirinkti gražių skypų su šimtametėmis pušimis, baltų kopų smėliu ir pri važių pliažu.

Toliau nuo vandens esantieji sklypai parduodami ypatin gai žema kaina. DO 6-0031.

MASSON FURS

K. GUDŽIŪNAS IR J. GRAŽYS

Parduoda gatavus, siuvalaukus, remodeliuoja ir tais so senus kailinius paltus. Vasarai saugus išlaikymas su apdraudimu.
3365 Masson St., Montreal.
Tel. RA 1-6005.

RACKAUS GRAFIKOS PARODA

Picture Loan Society gale rijoje, 3 Charles St. W. atidaryta torontiečio dailininko G. K. Rackaus monotypnių (vien kartinių — autografiškų spaudinių) paroda. Paroda tęsis iki lapkričio 4 d. ir yra atadara 1.30 — 5.30 val. Šiokiadieniais ir dar 7.30 — 9.30 val. ketvirtadieniais. Įdomūs darbai verti meno mėgėjų dėmesio.

PAKEISTAS SAVIVALDYBĖS TARNAUTOJŲ ĮSTATYMAS

Toronto miesto savivaldybės taryba panaikino per 50 metų veikusį įstatymą, kuriuo buvo draudžiama tarnautojams dalyvauti savivaldybių rinkimuose. Dabar savivaldybių tarnautojai jau galės dalyvauti rinkimuose.

PASAKOJO SIBIRO TREMTINYS

Skautų Žydinio arbetėlėje Pr. salėje sekmadienį apie 50 dalyvių išlausė prieš metus iš Lietuvos ir nėkiek seniau iš Sibiro atvykusio 1941 metų tremtinio šurpių pasakojimą. Kadangi pasakoti buvo daug ko, taip pat ir paklausimų, pažau ta tai tęsti kita proga.

ĮDOMI PRAMOGA

Sekmadienio popietėje Pr. salėje seselių rėmėjų Vaikų Namų naudai surengė madų parodą. P. Mašalienei pravedant, buvo parodytos vėliausios rudens mados. Modeliavo lietuvaitės. Parodos pasisekimas didelis nes dalyvių gal 300 — moterų ir vyrų.

T. L. CHORAS „VARPAS“

lapkričio 5 d., šeštadienį šv. Jono parapijos salėje, ruošia jau kūrų rudens pobūvį.

Visi „Varpo“ prieteliai kviečiami atsilankyti.

Pradžią 7.30 vakare. Įėjimas tik \$ 1.

● Žiemelytė Slava spalio 30 d., 3 val. p. p. Meno galerijoje turės koncertą; akomponuos J. Covereart. Spalio 16 ir 23 dienomis bus kitų koncertai.

ŠAUNIAUSIAS TORONTO

lietuvių kolonijos parengimas įvyks lapkričio 5 d. Royal York viešbutyje, puosnioje Ontario salėje. Ji ruošia spout klubas „Vytis“.

● SLA 236 kuopos finansų sekretorė O. Indrelienė persikėlė į kitą butą. Ją galima pasiekti skambinant tel. HU 5-2357.

VISUOMENININKAS J. STRAZDAS,

kaip dailininkas dalyvavęs P. Motušio vadovaujamoje Atantis Exports - Import bendrovėje, iš tos bendrovės atsiskyrė ir sudarė atskirą Canadian Export-Import Hi-Fi bendrovę, kurią savo įnašais yra įsijungę Dranseikos, P. Budreika ir dar keli kiti. Šios bendrovės biznio vedėju yra prityręs komersantas J. Senkus.

● Kristaus Karaliaus šventę Katalikų Vyrų draugija — savo dangiško Globėjo — mines i, kilmingai sekmadienį. Draugijos vyrų, bei visos parapijos Vyrų mišios bus liaukomos, 9 v. r. Po mišių tuoj pat salėje bus bendri vyrų bei svečių užkandžiai — agapė.

I. G. ELECTRIC R'd.

Elektros kontraktorius
IGNAS GURČINAS
3260 Curatteau
Montreal. Tel. CL 5-5515

DISTR. ESTATE BROKERS

177 Sherbrooke W. VI 2-8501
F. Jasutis LA 2-7879
A. Markevičius CR 9-9793
P. Adamonis RA 2-2472
P. Baltuonis LA 6-2084
Pr. Rudinskis HU 1-2957
Sekite mūsų skelbimus apie paskirus objektus N. L., T. Z., Star, La Press.